БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 49 (6724)
8 МАРТ ШАНБА 1947 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Совет хотин-қизлари ўз мамлакатларини астойдил севадилар, улар жонажон коммунистлар партиясига чексиз садоқатлидирлар ҳамда халқ хўжалигини тиклаш ва янада ривожлантириш, Совет Иттифоқининг қудратини оширишдан иборат жанговар программани тез бажариш йўлидаги ҳамма қийинчиликларни енгишга тайёрдирлар.

(ВКП(б) Марказий Комитетининг Халқаро хотин-қизлар куни — 8-нчи Март ҳақидаги қароридан).

Халқаро хотин-қизлар куни

Бепоён Ватанимизнинг хотин-қизлари бу йил халқаро хотин-қизлар куни—8-нчи Мартни Сталинча тўртинчи бешйилликнинг иккинчи йили планини 7 ноябрьгача бажариш учун Бутун Иттифоқ социалистик мусобақаси қизитиб юборилган бир вақтда, Улуғ Ватанимизнинг меҳнаткашлари халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини тобора тез сур'атлар блан юксалтириш учун курашаётган бир пайтда, уруш туфайли мамлакатимиз бошига тушган қийинчиликларни тездан тугатиш ва Ватанни иқтисодий ҳамда маданий жиҳатдан янада гуллатиш учун фидокорона курашаётган ваз'иятда кутиб олмоқдалар.

Ўтмишда хотин-қизлар чор Россиясида ва феодал Ўзбекистонда сиёсий ҳуқуқлардан маҳрум эдилар. Улар сиёсий ишларга аралаша эмас, меҳнат қилиш ва билим олиш ҳуқуқидан маҳрум эдилар. Революциядан илгариги хотин-қизларимизнинг қисмати азоб-уқубатлардан иборат эди.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва партиямизнинг ленинча-сталинча доно сиёсати хотин-қизларнинг ҳуқуқсизлигини тамомила тугатди ва уларни ҳамма соҳада эркаклар блан тенглаштирди. Сталин Конституциясининг 122-нчи моддасида бундай дейилади: «СССР да хотин-қизларга хўжалик, давлат, маданият ва жамоат ишларида сиёсий ҳаётнинг барча соҳаларида эркаклар блан тенг ҳуқуқ берилади». Совет тузуми ва халқ хўжалигининг социалистик системаси мамлакатнинг бутун ҳаётида хотин-қизларнинг актив иштирокини та'мин этди. Хотин-қизларимиз саноатда, қишлоқ хўжалигида, халқ хўжалигимизнинг барча соҳаларида, маданий-маориф ишларида актив иштирок этмоқдалар.

Ватанимиз бошига оғир кунлар тушганда совет хотин-қизлари Ватанни қаҳрамонларча ҳимоя қилишда айниқса актив қатнашдилар. Шундай қилиб, хотин-қизларимиз коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари бўлиб қолдилар. Бу эса совет тузумининг буюк ғалабасидир.

Ленин-Сталин миллий сиёсатининг тўғри амалга оширилиши, партия ва ҳукуматимизнинг кун сайин қилаётган ғамхўрлиги натижасида ўзбек хотин-қизларининг сиёсий ва маданий савияси ўсди ва тобора ўсмоқда. Ўзбекистон ССР да маҳаллий советлардаги депутатларнинг учдан бир қисмини хотин-қизлар ташкил этади. Ўзбекистондаги хотин-қизларнинг 37 мингга яқини Совет Иттифоқининг орден ва медальлари блан мукофотланган. Республикамиз саноатида турли ихтисосларда 10 мингларча хотин-қиз ишламоқда. Республикамизнинг фахри бўлган Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинатининг ўзидагина 8 минг хотин-қиз ҳозирги замон техникасини эгаллаб мураккаб дастгоҳларда ишламоқдалар.

Жуда кўп хотин-қизларимиз қишлоқ хўжалигини ва айниқса пахтачиликни ривожлантиришдан иборат Сталинча программани амалга ошириш учун фидокорона курашмоқдалар. Шу кунларда республикамиздаги колхозларнинг раҳбарлик лавозимларида минглаб хотин-қизларимиз колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш учун ғайрат ва матонат блан ишламоқдалар.

Ўтмишда чўри ва уй хўжасигина бўлиб келган ўзбек хотин-қизлари, эндиликда тарихчи, экономист, инженер, ёзувчи, ўқитувчи, агроном, ҳайкалтарош, рассом ва бошқа кўп мураккаб мутахассисликларни эгаллаб, ўз билим ва ихтисосларини Ватан ва унинг истиқболи учун тинмай сарф қилмоқдалар. Ёлғиз бизда, советлар мамлакатидагина хотин-қизлар катта ҳурматга сазовор бўлиб қолдилар. Давлатимиз оналарга тинмай ёрдам бермоқда. Кўп болали ва эрсиз болали оналарга нафақа тўлаш ишлари кун сайин яхшиланмоқда. Масалан, ўтган йилнинг ўзидаёқ давлат кўп болали ва эрсиз болали оналарга 40 ярим миллион сўм нафақа берди.

Ўзбекистонда кўп болали оналардан 30 минг кишига «Оналик шуҳрати» ордени, «Оналик медали» медали топширилди. 193 хотинга «Қаҳрамон она» деган юксак унвон берилди. Шундай қилиб, бизда, советлар мамлакатида, хотин-қизлар учун ҳамма шароит яратилди. Шунинг учун ҳам улар ўз келажакларига ишонч блан қарайдилар. Хотин-қизларимиз капиталистик мамлакатларга хос бўлган барча ижтимоий офатлардан абадий қутилдилар.

Бизда хотин-қизлар ана шундай ғалабаларга олиб келган Ленин-Сталин партиясига ишонч ва садоқат блан қарайдилар. Миллионларча хотин-қизларимиз Ленин-Сталин ишига содиқ эканликларини амалда кўрсатдилар ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қоладилар.

ВКП(б) Марказий Комитетининг халқаро хотин-қизлар куни—8-нчи Март тўғрисида чиқарган қарорида бундай дейилади: «ВКП(б) Марказий Комитети барча партия ташкилотларига Халқаро хотин-қизлар куни 8-нчи Мартни меҳнаткаш хотин-қизларнинг барча кучларини янги бешйиллик план иккинчи йилининг топшириқларини муваффақиятли суратда тўла ва ошириб бажариш учун сафарбар қилиш шиори остида ўтказишни таклиф этади. Партия ташкилотлари совет хотин-қизларининг фаолиятини халқ хўжалигини тиклаш ва янада ривожлантириш сур'атларини ҳартарафлама тезлатишга, ишлабчиқариш техникасини эгаллаш ва меҳнат унумини бутун чоралар блан оширишга қаратишлари лозим».

Партия, совет, касаба союз ва жамоат ташкилотларимиз оналар ҳақида кўпроқ ғамхўрлик қилиб, уларга ёш авлодимизни тарбиялашда яқиндан ёрдам бериб турсинлар.

Ҳозир республикамизнинг қишлоқ хўжалиги олдида ғоят муҳим вазифалар турибди. ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган қарори, республика пахтакорлари тўртинчи қурултойи қатнашчиларининг улуғ Сталинга ёзган мактуби кенг меҳнаткашлар оммасига етказилиши ва бу сиёсий ҳужжатлар орқали барча хотин-қизлар олдимизда турган вазифаларни бажаришга сафарбар этилиши керак.

Хотин-қизларимиз саноатда, қишлоқ хўжалигида ва бошқа соҳаларнинг ҳаммасида катта асосий кучни ташкил этадилар. Шунга эришайликки, халқимизнинг ярмини ташкил этган аёлларимиз социалистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янада актив қатнашсинлар.

Яшасин халқаро хотин-қизлар куни—8-нчи Март!

ФАН ВА ИХТИРО'ЧИЛИК СОҲАСИДА СТАЛИН МУКОФОТЛАРИ БЕЛГИЛОВЧИ КОМИТЕТДА

Фан ва ихтиро'чилик соҳасида Сталин мукофотлари белгиловчи комитетнинг пленуми 5 мартда ўз ишини давом эттирди.

Биринчи бўлиб қишлоқ хўжалик секциясин раисининг ўринбосари академик К. И. Скрябин сўзга чиқди. Академик К. И. Скрябин айтдики, секция Сталин мукофотини олиш учун топширилган 10 та илмий асарни кўриб чиқди. Бу асарларда деҳқончилик илми соҳасида ишловчи ходимларнинг эришган янги тажрибалари умумлаштирилган. Академик В. С. Немчинов иқтисодий фанлар секциясига тақдим этилган илмий асарларни кўриб чиқиш натижалари ҳақида ма'лумот берди.

Пленум академик И. П. Трайниннинг ҳуқуқ фанлари соҳасидаги асарлар ҳақида қилган ахборотини, СССР Фанлар Академиясининг корреспондет-а'зоси П. Н. Поспеловнинг тарих-фалсафа фанлари секциясида муҳокама қилинган илмий асарлар ҳақидаги, генерал-полковник В. Д. Ивановнинг ҳарбий фанлар соҳасидаги асарлар ҳақида қилган ахборотларини эшитди.

Пленумда сўзга чиққан академиклардан С. И. Вавилов, Н. Г. Бруевич, Б. Д. Греков, Е. С. Варга, Е. А. Чудаков, Артеллерия фанлари академиясининг президенти академик А. А. Благонравов, вице-адмирал С. П. Ставицкий ва бошқа кишилар Сталин мукофотига сазовор бўлган асарларни батафсил таҳлил қилдилар. Ҳарбир асар муҳокама қилинган вақтда даставвал унинг фанни тараққий эттиришдаги аҳамияти, шунингдек келгусида ундан халқ хўжалигида фойдаланиш имконияти э'тиборга олинди. (ТАСС).

ЛЕНИНГРАД КОММУНИСТЛАРИДАН 400 КИШИ ОТАЛИККА ОЛИНГАН ҚИШЛОҚЛАРГА ЖЎНАЙДИ

ЛЕНИНГРАД, 4 март (ТАСС). Бугун Смольнийда ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган қарорини тушунтириш учун областьнинг районларига жўнаб кетадиган партия активларининг кенгаши бўлиб ўтди.

Ленинградлилар қишлоқ районларидаги партия ва совет активлари блан биргаликда ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорини муҳокама қилишга бағишланган колхоз йиғилишларини ўтказишда, шунингдек колхозларнинг кўклам экиш тайёргарлигини текширишда қатнашадилар.

Оталикка олинган қишлоқларга Ленинград коммунистларидан 400 киши жўнайди.

ҚАНД ЛАВЛАГИ ЭКИЛА БОШЛАДИ

Самарқанд область, Нарпой районидаги илғор колхозларда қанд лавлаги экиш бошланди. Қоракўл қишлоқ советидаги «Правда» колхозининг орденли Ашур Олимов бошлиқ звеноси 5 гектар ерга лавлаги экиб бўлди. Шу колхознинг Раҳмат Зиёдов бошлиқ звеноси ҳам 5 гектар ерини экишга тайёрлади ва 1 гектарига от сеялкаси блан лавлаги экди.

Ражабали қишлоқ советидаги Максим Горький, Каганович, Қорасийроқ қишлоқ советидаги Наримонов, Калинин номли ва Оқтош қишлоқ советидаги «Йўли» ва бошқа колхозларда ҳам қанд лавлаги экиш бошланди.

ВКП(б) МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ҚАРОРИНИ ВА ЎРТОҚ СТАЛИНГА ЁЗИЛГАН МАКТУБДА ОЛГАН МАЖБУРИЯТЛАРИМИЗНИ БАЖАРАМИЗ

Кўклам экин кампаниясини муваффақиятли ўтказиш—ҳозирги куннинг энг муҳим вазифаси

ЕР ҲАЙДАШ ҚИЗИТИЛМОҚДА

ФАРҒОНА («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Областьнинг илғор МТСлари ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорига жавобан кўклам дала ишларини бошлаб юбордилар. Трактор ремонтини биринчи бўлиб тамомлаган Фарғона район МТСи (директори ўртоқ Парубой) ер ҳайдашга ҳам барвақт киришди. МТСнинг Арсив қишлоқ советидаги колхозларга боғланган ўртоқ Маҳмуд Мамахонов бошлиқ бригадаси ер ҳайдашни ҳаммадан илгари бошлади. Бригаданинг Раҳмонов, Фазилов ва бошқа тракторчилари бир-бирлари блан мусобақалашиб, биринчи кунларда кунлик нормаларини ортдириб бажараётирлар. Раҳмонов СТЗ трактори блан кунига 6 ўрнига 7—8 гектар, Фозилов 9 гектарга етказиб ер ҳайдамоқда. Бригада икки СТЗ ва бир НАТИ трактори блан 26 февральдан 2 мартгача 110 гектар ер ҳайдади. МТС бўйича ҳаммаси бўлиб 400 гектарга яқин ер ҳайдалди.

Охунбобоев районидаги 1-нчи МТС трактор ремонтини Ўзбекистон ССР Олий Совети сайлови кунигача тамомлаган эди. Бу МТС ер ҳайдашни бошлаб юборди. МТСнинг «Сталинчи», Фрунзе номли колхозларда ишлаётган Мирзараҳимов бошлиқ бригадаси 27 февральдан ишга тушиб икки ХТЗ ва бир НАТИ трактори блан 3 кунда 48 гектар ер ҳайдади. Тракторчи Собиров кунлик нормани 1,5-2 ҳисса қилиб бажармоқда.

Тошлоқ район 1-нчи МТСига қарашли колхозларда ҳам трактор блан ер ҳайдаш бошланиб кетди. МТСнинг Охунбобоев қишлоқ советидаги «Маориф» колхозига боғланган Нуралиев бошлиқ бригадаси яна ҳам яхши ишлаётир. Бу бригадада 2 трактор блан 5 кун ичида 60 гектар ер ҳайдалди. Тракторчи Хасанов, Аҳмедов ўртоқлар ўз тракторларига яхши қараб, нормаларини ортдириб бажармоқдалар. Улар сменада 6 гектар ўрнига 7 гектар ва ундан ҳам ошириб ер ҳайдамоқдалар.

МТСнинг кўп трактор бригадалари тўхтовсиз ишлаши туфайли дастлабки 3 кун ичида 360 гектар ер ҳайдалди.

Областьнинг Олтиариқ, Бағдод, Куйбишев, Қува ва бошқа МТСларида ҳам ер ҳайдаш кундан-кунга қизитилмоқда.

Илғорлар тажрибаси оммалаштирилиши керак

Қашқадар'ё областининг ғаллакор колхозлари МТС ва қишлоқ хўжалик ходимлари ҳамда қишлоқ хўжалик мутахассислари ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини зўр қониқиш блан кутиб олдилар ва шу қарорга жавобан баҳори дон экишни қизитиб юбордилар.

Областьда 3 мартгача 90 минг гектардан кўпроқ ерга ҳархил дон экинлари экилди. Бу ўтган йил шу вақтгача экилганидан 30 минг гектарча кўпдир. Кейинги беш кунликда область колхозлари дон экиладиган ерларни ҳайдаш ва экиш ишларини тез сур'ат блан кучайтириб юбордилар. Беш кун ичида областьда 35 минг гектар ер ҳайдалиб, шундан 30 минг гектарига ғалла экилди.

Баҳори дон экишда областьнинг асосий ғаллакор районларидан бири бўлган Қамаши райони олдинда бормоқда. Бу районда сўнгги беш кун ичида 10 минг гектардан ошиқ ерга ғалла экилди. Қоратепа қишлоқ советидаги Карл Маркс номли колхоз а'золари ВКП(б) Марказий Комитети пленумининг қароридан руҳланиб, ҳар куни 50—60 гектар ерга дон экмоқдалар. Колхозда ташкил қилинган махсус қизил кетманчилар бригадасининг иши яхши натижалар бермоқда. Бу бригадада ишловчилар ҳар куни 18—20 гектар ерни кетман блан чопиб, ғалла экмоқдалар.

Баҳори дон экишни областьнинг Деҳқонобод, Бешкент, Чироқчи ва Шаҳрисабз районлари ҳам шу асосда тезлатиб юбордилар. Ғалла экишни бундан ҳам тезлатиш, экишни қисқа муддатда тамомлаш учун область партия комитетининг бюроси пленум қарорини ҳарбир колхозчининг онгига етказиш учун область активларидан 100 кишини колхозларга ёрдамга юборди.

Областьдаги МТС ларнинг ходимлари ҳам ВКП(б) Марказий Комитетининг Пленуми қарорига жавобан 1 мартда трактор ремонтини тамомладилар. Ғалла ва пахта ерларини хайдаш учун 729 трактор далага чиқариб юборилди.

Областьда баҳори дон экиш сур'атини бундан ҳам тезлатиш учун жуда катта имкониятлар бор. Аммо, бу имкониятларни тўла ишга солиб, баҳори дон экишни қисқа муддатда ўтказишга айрим районларда ҳали ҳам жиддий э'тибор берилмаётир. Ғузор райони дон экишда энг оркада қолмоқда. Чунки бу районда ғалла ерларини ҳайдаш учун МТС тракторлари яхши ишламаётир. Қовчин қишлоқ советидаги Сталин, Каганович ва Киров номли колхозларга ғалла ерларини ҳайдаш ва экиш учун юборилган 10 дан ошиқ трактор 3—4 кунлаб ишламай туради. МТС раҳбарлари (директори ўртоқ Рагозин)нинг кабинетда туриб олган ҳисобига кўра, 66 трактор далага чиқариб юборилган. Лекин, бу тракторларнинг ҳар куни 50 проценти ҳам ишламайди. Ишлаганлари ҳам кунлик нормани 40—45 процентгина бажарадилар.

Шунингдек районда графикка мувофиқ ҳар куни 1200 гектар ер от-улов кучи блан ҳайдалиб дон экилиши лозим. Бу план ҳам фақат 30—40 процент бажарилмоқда, чунки райондаги кўп колхозларда от-улов ва одам кучлари баҳори дон экишга тўла сафарбар этилмаган.

Областьнинг Қарши районида ҳам баҳори дон экиш кечиктирилмоқда. Обидиа қишлоқ советидаги 14 колхозда экилиши лозим бўлган 2885 гектар баҳори ғалланинг ҳали ярми ҳам экилиб бўлгани йўқ. Дон экиш учун ажратилган 213 жуфт қўшдан кунига 50—55 қўш ишга чиқмайди. Шунингдек тракторлардан фойдаланиш ҳам ёмон аҳволда. Натижада кейинги беш кунда қишлоқ советидаги колхозларда графикка мувофиқ трактор блан экилиши лозим бўлган 604 гектардан атиги 33 гектар ерга дон экилди.

Областьнинг ғалла далаларига 104 трактор сеялкаси чиқарилган. Лекин бу сеялкалар жуда ёмон ишлаётир. Шунинг учун трактор блан дон экиш плани 20 процентни ҳам ташкил қилмайди.

Айрим колхозларда баҳори дон экиш агротехника қоидалари бузилаётир. Масалан, Қамаши район Қорабоғ қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхозда 13 гектар, «Қизил аскар» колхозида 17 гектар, Камай қишлоқ советидаги «Комсомол» колхозида 45 гектар ва Чим қишлоқ советидаги «Намуна» колхозида 22 гектар ерга текширилмаган ва дориланмаган уруғлар сепилган. Бундай аҳволларни бошқа колхозларда ҳам учратиш мумкин.

Область ва район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари баҳори дон экишда ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарори асосида илғор колхозларда бошланган ҳаракатни кенг оммалаштириб, дон экишни қисқа муддатда юқори сифатли қилиб ўтказиш учун ҳамма чораларни кўришлари керак.

С. ШЕРМАТОВ.

ЎРИНСИЗ БАҲОНАЛАР

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Бухоро область мухбиридан)

Вобкент район партия комитетининг навбатдаги бюро мажлиси кетаётир. Бюро мажлисида Латифсовингар қишлоқ советидаги «Ёш коммуна» колхозининг раиси ўртоқ Жунаидовнинг баҳорги ишларнинг бориши ҳақида қилган доклади муҳокама қилинмоқда. Қишлоқ советининг раиси ўртоқ Камолов музокарага чиқиб, Жунаидовдан нолиб кетди.

— Мен кўп гапирган бўлсам ҳам, ўртоқ Жунаидов далага гўнг чиқаришга сра э'тибор бермаётир. Айтиб қўйинглар ўртоқ Жунаидов ундай қилмасин!

Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Раҳматов унинг гапини қувватлаб, ўртоқ Жунаидов нега ундай қиласиз, маҳаллий ўғитнинг пахта ҳосилини оширишда тутган ўрни катта эканини тушинмайсизми, деб қўйди.

ЎзК(б)П район комитетининг секретари Турсунов, район қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири Умаров ўртоқлар ҳам, бошқа музокарачилар ҳам шу тахлитда гапирдилар. Хуллас ҳаммаёқ насиҳатгўйликка чиқиб кетди. Бюро мажлисида қарор ҳам қабул қилинмади ва далага гўнг чиқаришга э'тиборсиз қараётган ўртоқ Жунаидовга нисбатан та'сирли чора ҳам кўрилмади.

Ана шунинг учун ҳам Бухоро областида энг кўп—16 минг гектар ерга чигит экадиган Вобкент районида баҳорги ишлар, айниқса ер ҳайдаш, шўр ерларни ювиш, далага гўнг чиқариш ва уни ерга солиш ғоят суст бораётир. Область қишлоқ хўжалик бўлимининг графиги бўйича районда 1 мартгача 244 минг тонна гўнг чиқарилиши керак бўлса, шундан энди 55 минг тоннага яқин гўнг далага чиқарилган, халос. Далага ҳали бир тонна ҳам гўнг чиқариб тўкмаган фақат «Ёш коммуна» колхозигина эмас, ундайлар районда ўнлаб бор. Район раҳбарлари гўнг чиқаришни тезлатиш ўрнига, ба'зи колхоз раисларининг нотўғри фикрини талқин қилиб, «гўнгни далага ер ҳайдашдан кейин чиқарсак ҳам бўлади» деб хотиржамланмоқдалар.

Бу соҳада Қизилтепа районида аҳвол айниқса аянчли. Райком секретари Афзалов, райижроком раиси Хўжаев ўртоқлар 162 минг тонна маҳаллий ўғитдан энди 25 минг тоннаси чиқариб тўкилганига от-араванинг етишмаётганини сабаб қилиб кўрсатадилар. Ҳолбуки ер ҳайдаш ва уруғлик чигитни ташиш учун бўш от-улов районда кўп.

Бўстон қишлоқ советидаги «Ёш ленинчи» колхозининг 12 жуфт ҳўкизи, 7 оти бор. Шундан 2 от блан чигит ташилмоқда. Бир от-араваси МТСдан ёнилғи ташишга қўйилган. Қолган 4 от ва 6 араваси бекор турипти. Бу от-аравалар гўнг ташишга қўйилмагани устига, эшак блан ҳам ташилмаётир. Мавжуд 10 эшакнинг ҳаммаси иккинчи навбатдаги ишларга ташланган. Шунинг учун ҳам далага гўнг чиқариш 40 кундан буён тўхтаб ётипти.

Конимех районида иш ҳайвонлари айниқса кўп. Чунки бу район асосан чорвачилик блан шуғулланади, чигитни областьда энг кам — 3.800 гектар ерга экади. Буни трактор блан ҳайдаб ва экиб олиш ҳам мумкин. Демак, иш ҳайвонларининг кўпидан ва эшакларнинг ҳаммасидан чигит ташиш, ёқилғи келтириш, далага гўнг чиқариш каби ишларда фойдаланишга тўла имконият бор. Шунга қарамай, бу район далага гўнг чиқаришда ғоят судралиб қолаётир. Ҳозиргача 80 минг тонна ўрнига фақат 27 минг тонна гўнг чиқариб тўкилди.

Бу районда далага чиқарилган маҳаллий ўғитни ерга солиш ҳам яхши эмас. Районнинг ҳамма ери ҳайдаш олдидан бирқатор гўнг солишни талаб қилишига қарамай, кўп колхозларда ерни ҳайдамасдан олдин ҳам, ҳайдагандан сўнг ҳам ерга гўнг солинмаётир. Шофирбек қишлоқ советидаги Ворошилов номли, Арабхона қишлоқ советидаги Сталин ва Охунбобоев номли колхозларда далага чиқарилган гўнгдан бир тоннаси ҳам ерга солингани йўқ. Бундай аҳвол бўлак колхозларда ҳам бор.

Бухоро областида ўтган йил пахта тайёрлаш планини бажармаган беш районнинг бири Конимех районидир. Бунинг асосий сабабларидан бири маҳаллий ўғитдан тўла фойдаланмаслик бўлди. Гўнг далага жуда кам чиқарилгани устига, тайёрлангани ҳам ерга солинмади. Бу хато район раҳбарлари учун катта сабоқ бўлиши лозим эди. Лекин, райком секретари Арслонов, район ижрокомининг раиси Беккулоқов ўртоқлар маҳаллий ўғитдан фойдаланишга бепарво қараб, ўтган йилги хатоларнинг такрорланишига сабаб бўлмоқдалар.

Бухоро областида далага мўлжалдагидан ҳам кўпроқ гўнг чиқариш учун ҳамма имкониятлар бор. Буни Ғиждивон районининг тажрибасидан кўриш мумкин.

Бу районда қайси колхозга борманг замбиллаб, от-аравалаб далага гўнг чиқарилаётганини кўрасиз. Кўп колхозларда «ҳосилот халталари» ташкил қилинган. Колхозчилар ишга чиқиб кетаётганларида албатта ўз хонадонларидаги гўнг, ахлат, кул ва бошқаларни далага олиб чиқиб тўкадилар. Аммо, бу яхши ташаббус областьнинг бошқа районларида ҳали кўринмайди. Область партия ва совет ташкилотлари далага гўнг чиқаришдек муҳим ишга алоҳида э'тибор қилишлари керак.

М. БОБОШ.

Польша Республикаси Бош Министри Ю. Циранкевич жаноблари Москвадан жўнаб кетди

Польша Республикасининг Бош Министри Ю. Циранкевич жаноблари ва Саноат Министри Г. Минц жаноблари 5 мартда Москвадан жўнаб кетдилар.

Белоруссия вокзалида уларни СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари ва Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов, СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари А. Я. Вишинский, СССР Ташқи Савдо Министрининг Ўринбосари И. Ф. Семичастнов, Москва Совети Раисининг Ўринбосари П. В. Абрамов, Польшадаги савдо вакили М. Г. Лошаков Москва шаҳрининг коменданти генерал-лейтенант К. Р. Синилов, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Протокол Бўлимининг Мудири Ф. Ф. Молочков, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги 4-нчи Европа Бўлимининг Мудири А. М. Александровлар кузатиб қолдилар.

Уларни Мувaққат Ишончли Вакил Г. Вольпе жаноблари бошчилигидаги Польша Республикасининг Москвадаги элчихонаси а'золари ва Москвадаги Элчихоналар ҳамда Миссияларнинг бошлиқлари ҳам кузатиб қолдилар.

Кузатиш вақтида фахрий қоровул қўйилди ва Польша Республикаси ҳамда СССР давлат гимнлари ижро этилди.

Вокзал Польша ва Совет байроқлари блан безатилган эди.

Ю. ЦИРАНКЕВИЧ ЖАНОБЛАРИНИНГ БАЁНОТИ

Ю. Циранкевич жаноблари Москвадан жўнаб кетиш олдида вокзалда қуйидагиларни айтди:

Москва аҳолиси! Мен Польша Ҳукуматининг делегацияси блан биргаликда Москвадан жўнаб кетмоқдаман. Мен Сизларнинг меҳнатингизни кўриб қойил қолдим, Сизларнинг меҳмондўстлигингиз учун бениҳоя ташаккур изҳор қиламан. Бизлар ҳар икки давлатимизни қизиқтирган барча сиёсий ва хўжалик масалалар юзасидан мусоҳаба қилганимиздан кейин бу ердан жўнаб кетмоқдамиз. Бизнинг иттифоқимиз, Польшанинг СССР блан иттифоқи фашизмга қарши, гитлеризмга қарши курашда тузилган умумий иттифоқдан икки қўшни қардош славян халқларнинг тинч даврдаги ҳамкорлик иттифоқига айлана бормоқда.

Биз иқтисодий масалалар юзасидан ва асосан энг муҳим сиёсий масалалар юзасидан қилган мусоҳабаларимиздан жуда мамнун бўлдик. Мен ҳар икки ҳукуматнинг, я'ни Совет Иттифоқи Ҳукумати ва Польша Ҳукуматининг фикрлари тамомила бир эканлигини та'кидлай оламан.

Сизнинг мамлакатингиз урушдан кейинги даврда ўз юртини тез сур'атлар блан тикламоқда ва фашистлар ҳужумининг оқибатларини тугатмоқдаки, биз бунга жуда қойил қолдик. Биз ҳам хўжаликни тиклашдан иборат оғир меҳнатга киришдик. Биз тинчликни барпо қилиш ва мустаҳкамлаш йўлидан, славян халқларнинг хавфсизлигини та'минлаш ва мустаҳкамлаш йўлидан бормоқдамиз. Биз ҳаммамиз учун умумий бўлган шу йўлдан асло чиқиб кетмаймиз.

Биз Сизнинг доҳийингизни, Сизнинг уруш вақтидаги ва тинч даврдаги ҳаракатларингизга раҳбарлик қилган кишини улуғ дўстимиз, Генералиссимус Сталинни чексиз ҳурматлаймиз.

Биз ватанимизга қайтиб кетмоқдамиз. Ватанимизга қайтиб боргандан кейин халқимизга шуни айтамизки, СССР блан тузган иттифоқимиз сиёсий зарурат бўлиб, сўнгги уруш тажрибаси буни тақозо этади. Шу блан бирга славян халқларнинг умумий хавфсизлиги, тинчликни барпо қилиш зарурлигидан иборат асосий энг муҳим шарт шундай иттифоқнинг бўлишини тақозо этади. Бу тинчлик ҳамма учун умумий, ягона тинчликдир. Польшанинг СССР блан иттифоқи ана шу тинчликнинг энг муҳим негизларидан биридир.

Москва аҳолиси, Сизларни Польша Ҳукумати номидан, Польшанинг вайрон қилинган ва ҳаробазорлар устида тикланаётган пойтахти Варшава аҳолиси номидан табриклайман.

ҚИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

1947 ЙИЛ 8 МАРТ. № 49 (6724)

Ўртоқ И. В. СТАЛИНГА

Украина К(б)П Марказий Комитетининг Пленуми большевиклар партияси ва совет халқининг улуғ доҳийси ва устози, украин халқининг энг азиз дўсти Сизга большевикча оташин салом юборади.

Совет Украинасининг большевиклари, барча колхозчилари, ишчи ва хизматчилари, ғарбий областьларнинг деҳқонлари ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари ҳақида» Сизнинг раҳбарлигингиз остида тузиб чиққан тарихий қарорини қизғин ма'қуллайдилар ва оғишмай амалга ошириш учун қабул қиладилар.

Бу қарорнинг амалга оширилиши натижасида, қисқа бир муддат ичида аҳолимиз учун озиқ-овқатнинг, енгил саноат учун хомаш'ёнинг мўл-кўл бўлишига, давлат ихтиёрида зарур миқдорда озиқ-овқат ва хомаш'ё бойликларини тўплашга имкон очилади.

Украина ССР большевиклари ВКП(б) Марказий Комитети Пленумида берган кўрсатмаларингизни қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш, уни яшнаб турган социалистик хўжаликка айлантириш йўлида олиб борадиган барча ишлари учун жанговар программа деб қабул қилдилар.

Ўртоқ Сталин, биз Сизнинг кўрсатмангизга мувофиқ, ССР Иттифоқи ҳукумати томонидан Совет Украинасига уруғлик, машиналар, автотранспорт блан берилаётган ёрдамни, шунингдек Украинада партия ва совет ишларидаги раҳбарликни кучайтириш соҳасидаги ёрдамни зўр миннатдорчилик блан қабул қиламиз.

Совет Украинаси қийин фурсатни бошидан кечираётган бир пайтда, Сиз томонингиздан унга берилаётган ёрдам, Сизнинг улуғ Совет Иттифоқидаги барча халқлар сингари украин халқи тўғрисида ҳам қилаётган ғамхўрлигингизнинг янги ёрқин намунасидир, СССР халқлари ўртасидаги ленинча-сталинча дўстликнинг улуғворлигини ва кучини кўрсатучи янги далилдир.

Қимматли Иосиф Виссарионович, Совет Украинасининг большевиклар ташкилоти, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, совет интеллигенцияси ва ғарбий областьларнинг деҳқонлари номидан Сизни ишонтириб айтамизки, биз ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари ҳақида»ги тарихий қарорини муваффақият блан тўла амалга ошириш, Украинанинг Совет Иттифоқида энг кўп ғалла етказиб берадиган ўлка деган шон-шуҳратини яна оламга ёйиш, урушдан кейинги Сталинча бешйиллик планни тезроқ амалга ошириш учун кучимизни ҳам, меҳнатимизни ҳам аямаймиз.

Яшасин Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар Партияси ва унинг ленинча-сталинча Марказий Комитети!

Яшасин большевиклар партиясининг улуғ доҳийси, Совет давлатининг доно етакчиси, СССР халқларининг энг азиз дўсти ва устози ўртоқ Сталин!

1947 йил, 3 март.

Украина ССР Олий Советининг Биринчи сессияси

КИЕВ, 4 март (ТАСС). Бугун Украина ССР Олий Советининг Биринчи сессияси очилди.

Президиумда Л. М. Каганович, Н. С. Хрущёв, Н. С. Патоличев, Д. С. Коротченко, М. С. Гречуха, Д. З. Мануильский, Л. Р. Корниец, В. Ф. Старченко, К. З. Литвин ўртоқлар пайдо бўлганида, сессия қатнашчилари уларни самимий табриклаб кутиб олдилар.

Энг кекса депутат А. В. Палладин сессияни очиб, қисқача нутқ сўзлайди. У, украин халқининг Ленин-Сталин партияси атрофида жипслашганлиги, республика халқ хўжалигини тиклашга, Сталинча янги бешйиллик вазифаларини тўла ва ошириб бажаришга тайёр эканлиги тўғрисида гапиради.

Академик А. В. Палладин Украинадаги ҳамма сайловчиларнинг 99,96 проценти, я'ни республиканинг катта ёшдаги деярлик барча аҳолиси Украина ССР Олий Советига сайловларда овоз беришда қатнашганлигини гапирганида, депутатлар ва меҳмонлар унинг бу сўзларини қаттиқ қарсаклар блан кутиб оладилар. Якдиллик блан сайланган Украина ССР Олий Совети ҳозир ягона Украина Совет Социалистик давлатига бирлаштирилган бутун украин халқининг вакилларидан иборатдир.

Депутат Палладин украин халқининг устози ва энг яхши дўсти улуғ Сталин Украина ССР Олий Советига якдиллик блан биринчи депутат қилиб сайланганлигини айтганида, залда яна кучли олқишлар янграйди.

Сессия Украина ССР Олий Совети Раисини сайлашга киришади.

Киев, Харьков, Сталино, Львов, Запорожье ва Одесса областьларидаги депутатлар гуруҳи номидан сўзга чиққан депутат З. Ф. Олейникнинг таклифига кўра депутат А. Е. Корнейчук бир оғиздан Украина ССР Олий Советининг Раиси қилиб сайланади.

Сўнгра, сессия депутат А. И. Селиванов ва депутат М. С. Кихни бир оғиздан УССР Олий Совети Раисининг ўринбосарлари қилиб сайлайди.

Сўнгра сессия қуйидаги кун тартибини қабул қилди:

1. Украина ССР Олий Советининг мандат комиссиясини сайлаш;
2. Украина ССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш;
3. Украина ССР Олий Совети доимий комиссияларини сайлаш;
4. Украина ССР Олий Совети Президиумини сайлаш;
5. Украина Совет Социалистик Республикасининг ҳукумати — Украина ССР Министрлар Советини тузиш;
6. Украина Совет Социалистик Республикасининг Олий Судини сайлаш.

Сессия бир оғиздан бу рўзномани қабул қилди.

Сўнгра Украина ССР Олий Совети қуйидаги составда мандат комиссиясини сайлайди: депутат З. Т. Сердюк (мандат комиссиясининг раиси), депутатлардан А. И. Гаевой, Я. И. Середа, И. Ф. Козачук, А. В. Чапаев, С. Т. Совчук, М. Ф. Ярмоленко, Н. И. Параскевова, И. Д. Петрушчак, Г. И. Запорожец, Ф. С. Омельченко, М. О. Озерний, М. Н. Штукин.

Шунинг блан Украина ССР Олий Советининг биринчи мажлиси ёпилди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР пахтакорларини ва қишлоқ хўжалик ходимларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида *)

Пахтачиликни ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар ва 1946 йилги ҳосилдан пахта тайёрлаш давлат планини бажарганликлари учун қуйидаги кишилар мукофотлансин:

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНИ УЧУН» МЕДАЛИ БЛАН

16. **Алимов** Зайниддин — Шаҳрисабз районидаги Охунбобоев номли колхозининг раиси.
17. **Алимбеков** Йўлдош — Зомин районидаги 1-нчи МТСнинг тракторчиси.
18. **Алиматов** Йўлдош — Ховос МТСининг бригада механиги.
19. **Аметов** Қутлимурод — Чимбой районидаги «Тоза турмуш» колхозининг раиси.
20. **Амирхонов** Ғози Лутфуллаевич — Денов район прокурори.
21. **Амирова** Муҳтарам — Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхозининг раиси.
22. **Анашкин** Геннади Векторович — Наманган область, пахта тайёрлаш трестининг бошқаручиси.
23. **Ортиқов** Акимбой — Шоббоз районидаги «КИМ» колхозининг бригада бошлиғи.
24. **Ортиқов** Абил — Орджоникидзе районидаги Киров номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи.
25. **Ортиқов** Собиржон — Каганович районидаги «Сталинобод» колхозининг бригада бошлиғи.
26. **Архангельский** Евгений Николаевич — Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги материал-техника та'миноти конторасининг бошқаручиси.
27. **Архандопуло** Георгий Фелафонович — Самарқанд область техника экинлари бўлимининг старший инженер-механизатори.
28. **Отабоева** Лолахон — Янгиқўрғон районидаги «Овози» колхозининг раиси.
29. **Отабеков** Пўлат — Бекобод районидаги 1-нчи МТСнинг тракторчиси.
30. **Отабекова** Рўзибиби — Куйбишев районидаги XVIII партсъезд номли колхозининг звено бошлиғи.
31. **Отақўзиев** Юсуфжон — Ўзбекистон К(б)П Наманган район комитетининг кадрлар бўйича секретари.
32. **Отахонов** Саидкомол — Ўзбекистон К(б)П Узун райкомининг кадрлар бўйича секретари.
33. **Аҳмадалиев** Не'мат—Поп районидаги Ворошилов номли колхозининг дала мудири.
34. **Аҳмедов** Азиз — Китоб район меҳнаткашлар депутатлари Пахтаобод қишлоқ советининг раиси.
35. **Аҳмедов** Сулаймон — Пискент районидаги Горький номли колхозининг раиси.
36. **Аҳмаджонов** Ҳакимжон — Тошкент қишлоқ районидаги Сталин номли колхозининг раиси.
37. **Ашурова** Меҳриниса — Ойим районидаги «Сталинобод» колхозининг звено бошлиғи.
38. **Бобобоев** Мелиқул — Китоб районидаги «Бирлик» колхозининг раиси.
39. **Бобомуродов** Усмон — Хатирчи районидаги Энгельс номли колхозининг ҳосилот совет раиси.
40. **Бадалова** Турғунбувуш — Хўжаобод районидаги Карл Маркс номли колхозининг звено бошлиғи.
41. **Бозоров** Иброҳим — Иштихон МТСининг тракторчиси.
42. **Бозоров** Хошим— Свердлов МТСининг тракторчиси.
43. **Ботиров** Азиз — Кўкбулоқ районидаги «Қизил шарқ» колхозининг раиси.
44. **Ботирова** Ҳикоят — Қорадар'ё районидаги Охунбобоев номли колхозининг звено бошлиғи.
45. **Бекмуротова** Биби — Сариосиё районидаги «Жаробод» колхозининг звено бошлиғи.
46. **Бекмуродов** Шаводин — Тўрткўл районидаги «Коминтерн» колхозининг раиси.
47. **Бенилов** Самуил Бенилович — СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўзбекистон ССР доимий ваколатхонасининг маслаҳатчиси.
48. **Бердимуродов** Жунус — Пискент район сув хўжалиги бўлимининг старший мироби.
49. **Бердиева** Ҳадича — Шеробод районидаги «Иттифоқ» колхозининг звено бошлиғи.
50. **Бернеев** Георгий Иванович —Гурлан МТСининг директори.
51. **Бондаренко** Григорий Николаевич — Вобкент районидаги 2-нчи МТСнинг механизатори.
52. **Бўронов** Эгам —Сариосиё МТСининг тракторчиси.
53. **Бўриева** Марҳамат — Шаҳрисабз районидаги «Ғайрат» колхозининг пахта теручиси.
54. **Бухорбоев** Ҳамид — Шофрикон район техника экинлари бўлимининг бош агрономи.
55. **Ваҳобов** Ибод — Денов районидаги «Ҳазарбоғ» совхози партия ташкилотининг секретари.
56. **Ваҳобова** Мўнисхон — Чинобод районидаги Усмон Юсупов номли колхозининг звено бошлиғи.
57. **Взенконский** Александр Васильевич — Ўзбекистон ССР Тўқимачилик саноати министрлиги пахта тозалаш саноати Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.
58. **Гадоймуродов** Рўзиқул — Жарқўрғон районидаги «Қумқўрғон» совхози партия ташкилотининг секретари.
59. **Гарбузов** Владимир Иванович — «Средазхиммаш» заводининг қолипчиси.
60. **Герасимов** Геннади Васильевич — Ўзбекистон ССР Министрлар Советида группа бошлиғи.
61. **Гимазиддинов** Ҳасан —Ўзбекистон К(б)П Термиз райкоми пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.
62. **Голикова** Полина Петровна —Нукус мотор-ремонт заводининг электр блан пайванд қилучиси.
63. **Горбунова** Александра Александровна — Ўзбекистон ССР Тўқимачилик министрлиги оператив учёт бўлимининг бошлиғи.
64. **Гребёншиков** Виктор Алексеевич— Ўзбекистон ССР Ер ишлари министрлиги Фарғона ер тузиш группасининг бошлиғи.
65. **Давидович** Вера Давидовна —Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги эксплоатация бошқармасининг старший инженер-диспетчери.
66. **Давлетов** Иброҳим — Қораўзак районидаги Молотов номли колхозининг раиси.
67. **Далимов** Усмон — Ўзбекистон ССР ип газлама саноати республика профсоюз комитетининг раиси.
68. **Донаева** Норхол — Денов районидаги Жуков номли колхозининг пахта теручиси.
69. **Жиянов** Файзулла — Метон районидаги «Байроқ бирлашув» колхозининг раиси.
70. **Жумабоев** Рўзимат — Хонқа районидаги «Гужум» колхозининг раиси.
71. **Жуманиёзов** Рўзимат — Ўзбекистон К(б)П Қўшкўпир райкомининг биринчи секретари.
72. **Дмитровская** Мария Павловна — Ўзбекистон ССР Давлат план комиссиясининг старший агрономи.
73. **Жўрабоев** Олимхон — Бекобод районидаги «Октябрь» колхозининг бригада бошлиғи.
74. **Жўраев** Абдулвоҳит — Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг бригада бошлиғи.
75. **Евстрафьева** Тамара Дмитриевна— Андижон область техника экинлари бўлими оператив учёт бўлимининг старший экономисти.
76. **Есмуротов** Донпёр—Хўжайли районидаги Ленин номли колхозининг бригада бошлиғи.
77. **Жен** Николай Андреевич — Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги эксплоатация бошқармасининг старший инженери.
78. **Зарипов** Бозор — Ғиждивон районидаги 2-нчи МТСнинг тракторчиси.
79. **Зулқайнаров** Отақул — Қарши район сув хўжалиги бўлимининг бошлиғи.
80. **Ибодов** Файзи — Конимех районидаги Ворошилов номли колхозининг звено бошлиғи.
81. **Убайдуллаев** Жуманазар —Манғит районидаги «Қизил ишчи» колхозининг звено бошлиғи.
82. **Убайдуллаева** Нурхоним — Янгиариқ районидаги Наримонов номли колхозининг звено бошлиғи.
83. **Иброҳимов** Мадраҳим — Хева районидаги Чкалов номли колхозининг раиси.
84. **Иброҳимов** Муллақосим — Косон район сув хўжалиги бўлимининг участка гидротехниги.
85. **Иброҳимов** Сурмабой — Чиноз районидаги Юсупов номли колхозининг ҳосилот совет раиси.
86. **Эгамбердиев** Эшонқул — Жиззах районидаги Ҳамид Олимжон номли колхозининг бригада бошлиғи.
87. **Икромов** Ражаббой — Паркент МТСининг тракторчиси.
88. **Имонқулов** Айбобо — Ўртачирчиқ районидаги «Янги тўлқин» колхозининг дала мудири.
89. **Эргашева** Кумуш — Янгийўл районидаги Фрунзе номли № 1 колхозининг звено бошлиғи.
90. **Эргашев** Не'мат — Китоб район меҳнаткашлар депутатлари Калинин қишлоқ советининг раиси.
91. **Эрназаров** Тошпўлат — Оққўрғон район меҳнаткашлар депутатлари Куйбишев қишлоқ советининг раиси.
92. **Исҳоқов** Ғуломжон — Хўжаобод район меҳнаткашлар депутатлари Октябрь қишлоқ советининг раиси.
93. **Исомиддинов** Собир—Қува районидаги 2-нчи МТСнинг бригада механиги.
94. **Искандаров** Соиб — Кегайли районидаги «Унек» колхозининг звено бошлиғи.
95. **Исломов** Абдуқодир —Ойим МТСининг участка агрономи.
96. **Исмоилов** Жўрабой—Чинобод районида участка агрономи.
97. **Исмоилов** Турғунбой — Куйбишев МТСининг тракторчиси.
98. **Исхаков** Нери Соломонович—Ўзбекистон К(б)П Сурхондар'ё обкоми лекторлар группасининг мудири.
99. **Эшматов** Сирожиддин —Хўжаобод районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси.
100. **Қодиров** Фозилжон — Олтинкўл районидаги Ленин номли колхозининг раиси.
101. **Қаландаров** Собир—Хонқа районидаги «Комсомол» колхозининг раиси.
102. **Камолбоева** Улбан — Чиноз районидаги Ленин номли колхозининг звено бошлиғи.
103. **Комилов** Карим—Чиноз районидаги «Политотдел» колхозининг бригада бошлиғи.
104. **Қоратоев** Орифжон — Ворошилов районидаги «Деҳқонобод» колхозининг звено бошлиғи.
105. **Каримов** Абдулазиз—Янгиқўрғон районидаги Будённий номли колхозининг дала мудири.
106. **Қосимов** Давлат — Кегайли район техника экинлари бўлимининг бошлиғи.
107. **Қосимов** Маматча — Пискент МТСининг тракторчиси.
108. **Қосимова** Комила — Ўзбекистон К(б)П Охунбобоев райкоми хотин-қизлар ўртасида ишлаш бўлимининг мудири.
109. **Касьянов** Александр Александрович — Тошлоқ районидаги 2-нчи МТСнинг старший агрономи.
110. **Қаҳҳарова** Фотима — Тўрақўрғон районидаги «Ҳосилот» колхозининг звено бошлиғи.
111. **Каюдин** Василий Гаврилович — Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги эксплоатация бошқармасининг бошлиғи.
112. **Клеман** Григорий Абрамович — Самарқанддаги «Кинап» заводининг цех бошлиғи.
113. **Климов** Георгий Александрович— «Сельхимснаб» Андижон область конторасининг бошқаручиси.

(ДАВОМИ БОР).

*) Боши «Қизил Ўзбекистон»нинг шу йил 8, 9, 11, 12, 15, 21, 26 февраль ва 5, 7 март сонларида босилган.

Бир министр ўринбосарининг ножўя ҳаракатлари

Ажойиб давлат системасига эгамиз. Бу системада одам озод, меҳнат ҳўр, илм олиш ҳуқуқи эркин. Аммо шу меҳнат ва шу илм ватанга, халққа ва ўзимиз қурган улуғ социалистик давлатга хизмат қилиши керак. Бу ҳарбир совет гражданининг виждоний мажбурияти.

Эртага Амудар'ёдан миллион йиллик Қизилқум чўлларига сув чиқаришимиз керак. Булар ўз инженерларини, ирригаторларини кутади. Эртага хонлар, беклар замонасида, ёки фашист мал'унлар қаламида вайрон бўлган қишлоқларимиз, шаҳарларимизни тиклашимиз керакки, булар ўз бинокорларини, устоди забардастларини кутади.

Халқимизни бизнинг замон ма'носидаги илму-ма'рифатга эга қилиш учун олимларга, муаллимларга, доноларга талай муҳтожлигимиз бор.

Соғлом социалистик жамиятни қура олган улуғ совет халқи эндиги порлоқ йўлдан кетаберишда соғ ва саломат бўлиши керак. Бунинг учун бизга мингминглаб докторлар, врачлар, соғлиқни сақлаш ходимлари керак.

Ленин ва Сталинга, партиямизга, Ватанимизга, я'ни ота-оналаримизга асл ўғил-қизлар эканимизни ҳарқачон меҳнатда ва жангда, оилада, ахлоқда, садоқатда, дўстликда, ҳаттоки истироҳат қилган чоғларимизда ҳам кўрсатаолдик. Биз уларни жондан севдик, чунки севгу нима эканини ҳам шуларнинг ўзлари бизни севиб ўргатган эдилар.

Бизнинг социалистик жамиятда илм ва ҳунар шахсий манфаат қуроли эмас. У, мутлақо социалистик қурилишимизнинг гигант машинасида бирор қимматли винт бўлиб хизмат қилишга мажбур. Истасин катта пўлат ғилдирак. Истасин бир қулоч канон.

Бизнинг кичик оила улуғ жамиятимизнинг ажралмас бир бўлаги, ва большевистик ахлоқнинг бошланғич мактабидир. У келажак наслимизнинг бебаҳо ядролари етишиб чиқажак покиза ош'ёндир.

Ленин-Сталин партиясига садоқатли, илмли, меҳнатга бардошли, ватандошларга муҳаббат ва шафқатли соғлом келажагимиз бу оилаларда нашъу-намо топади. Эндиги замоннинг хамирмоялари ахлоқда мўмтоз бизнинг оилаларда етишади.

Демак, бизнинг муқаддас, пок оиламизнинг бахт-саодатига, келажагига, наслимизнинг соғлиғига халақит бермоқчи бўлган, ўғил-қизларимизга ўзининг чиркин буржуа ахлоқини кўчирмоқчи бўлган ҳар бир шахс, булбул ош'ёнига кирган илондек боши янчилиб, ёмон ярадай кесиб ташланади.

***

Афсуски, ба'зи соҳаларимизда бепарволик ҳам йўқ эмас. Чунончи, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигида министр ўринбосари бўлиб ишлайдиган Хожи Ҳакимов деган бир шахс бор. Биз унинг сиртига ишонибмизу, баракалла деб қўяқолибмиз. У эса ўзига топширилган бу мансабдан жиноятккорона фойдаланиб, халқ мулкига, я'ни давлат мулкига хиёнат қилиб келибди... Юраги тоза бўлмаган киши бир тотим тузга ҳам қаллоблигини қилаберади. У, ўз атрофига бир тўда муттаҳам, қулф бузарларни йиғиб, бирга-бирга, бир тўда беморлар, нотовонлар, етим-есирлар ҳақини, қузғундай кишт емай талон-тарож қилибдилар. Хойнахойин шаҳар бедарвоза, давлат бесобон, халқ гўл, еғанимиз ҳалол деб ўйлагандирлар.

Бу ҳаромхўрларнинг қилган жиноят ва хиёнатларидан бир қисми шулардан иборат:

Хожи Ҳакимов министрнинг кадрлар бўйича муовини. Республикамизда бўлган касалхоналар борми, санаторийлар борми, руҳий ҳасталиклар касалхоналари, туғруқхоналар борми, иш қилиб соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли барча муассасаларни кадрлар блан та'минлаш, ишга юбориш, ишдан бўшатиш Хожининг ихтиёрида. Демак, қозоннинг тепасида хожим бакавулу-ясавул тайёр. Хожининг ҳукмича майли ким бўлсанг бўлавер, докторсанми, санитарсанми, боғбонсанми, иш қилиб Хожининг яқини бўлишинг шарт. Эркак бўлсанг унга фойдант тегадиган, сир сақлайдиган ҳамқадах бўл, жўра бўл, аёл бўлсанг ёввошроқ бўл, гўзал бўл...

Бу андазага сиғмасанг илминг, обрўйинг, хизматларинг Ҳажининг олдида бир пул. Шаҳардан ташқарига дашти-биёбонга қувғин бўласан ёки ишсиз қоласан.

Садриддин Алимов деган врач бор. Бу одам Нукус шаҳар касалхонасининг бош врачи бўлиб турар эди. У ердан 70 минг сўм ўғирлаб Тошкентга кўчди. Шу пайтда Ҳакимов Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири эди. Ҳакимов бу ўғрининг гўё жиноятларидан хабарсиз эдию, министрликка бориб «яхши кадр» деб мақтади. Тошкент шаҳар тез ёрдам институтига директор қилиб тайинлади.

Алимов институтга қадам қўйиш блан қути барака учиб кетди, я'ни ёрдамчи хўжаликнинг 11 моли сўйилиб бозорда сотилди. Овқат учун берилган 110 литр ёғ. 30 минг сўмлик аш'ёлар таланди. Қилинмаган иш учун 22 минг сўм сарфланди деб қалбаки ҳужжат блан пул олинди. Бу қулф бузарнинг институтга етказган зарари давлат ҳисоби блан 206 минг сўм бўлиб, илгариги 70 минг сўм блан 276 минг сўм бўлади. (Мухтарам ўқувчилар тез ёрдамга муҳтож бўлганингиз вақтида машина бормаган бўлса, бунинг айбдорлари шу икки кишидир).

Институтда аҳвол шундай эди. Худди шу муддатда Хожи Ҳакимовнинг 45 минг сўмга Москвадан хусусий бозордан харид қилган «М-1» машинаси. Ҳакимов қўл остида ишлайдиган қандайдир ялоқхўр, хуштавози' хўжалик ходимининг эпчиллиги натижасида очиқ вагонга ортилиб йўлда тантана блан келмоқда эди. Алимов блан шериклик даромад гараж қурмоққа кифоя қилгудек бўлмагани учун Охунбобоев номидаги ўрта медицина ўқув комбинати директорининг хўжалик ишлари бўйича ўринбосари лўтти А'зам Исроилов енг шимариб ўқув юртининг эҳтиёжлари учун сақланган заҳираларни Ҳакимовнинг уйига ташиди. Ўрта ҳолли хизматчининг уйидек дангиллама гараж барпо бўлди. Иш эпчилиб қолди шекилли, Алимов ишдан бўшатилди. Ҳозир у Ҳакимовнинг ҳимояси остида Москвада «ўқимоқда».

Мирсаидов деган тағин биттаси республика сил касаллари институтида ишлар эди. Институт хўжалигини найрангбознинг ҳам'ёнидек бўшатганидан кейин Ҳакимов дарров жонкуярлик қилдию, у ердан ишдан олиб шаҳарнинг энг йирик даволаш муассасаларидан бири, Тахтапулдаги 1-нчи сон юқумли касалликлар касалхонасига директор қилиб тайинлади.

Касалхонадаги гражданлар ногаҳон офатларнинг жабру-жафоси устига яна икки офатга йўлиқдилар. Бири директор Мирсаидов, иккинчиси Ҳакимов эди. Булар касалхонанинг 120 минг сўмлик хўжалигини талон-тарож қилдилар. Ҳатто совун деган нима бўлгай. Ўғирланган 300 совуннинг 100 таси Ҳакимовнинг уйига келди. Кунжара нима бўлгай, шуни ҳам сотиб едилар. Шўрлик беморларнинг парҳез овқатлари, дори-дармонлари, мебельлар, фанерлари буларку 120 минг сўм бўлар экан (давлат нархида) буларга ҳам қаноат қилмадилар. Сирдар'ё районидан мол олиб келиб, яширин қассобчилик ҳам қила бошладилар. Разиллик шунчалик бўладида... Аммо шу муддатда шу нотавон бечоралар инграб ётатурсин, Мирсаидов ўзига хон тахлит иморат солмоқда эди. Ҳакимовнинг уйига бўлса касалхонанинг қувурлари, ванналари кўчирилиб уч хоналик мармар ҳаммом қурилмоқда эди.

Ажаб дарвозайи катта қурилди, яхши соатда...

Фалон ерда безгак чивини пайдо бўлибди деган хабар эшитилиб қолса, ҳукуматимиз шунга шошилинч равишда аэропланларда дори-дармон, докторлар юборади. Юз минг сўмлаб сарф қилиб бўлса ҳам халқнинг бошидан шу офатни даф' қилиш учун курашади. Аммо бу муттаҳамлар юқумли касаллар касалхонасининг ўрасидаги аҳлатларни катта кўчага оқизиб «шу ўра янгидан қурилди» деб 40 минг сўмни гўё ўрадан топиб едилар.

Ҳакимовнинг иморатига ёнғоқзордаги Ленин номли болалар санаториясидан уч дурадгор уч ой текинга ишлади.

Чумчуқ семирса ботмон келмас деган мақол бор. Шунчалик дангиллама иморат, гараж, ҳаммом, енгил машина, иззат-обрў, отанг ким демай келиб турган даромадларга ўзига яраша совлат ҳам керак. Эшикка милиция қўйишнинг иложи йўқ. Ҳеч бўлмаса, битта қоровул турсин, турди ҳам... Шўрнинг қурғур Одил Солихов деган мўйсафид кеча-кундуз бедор. Ҳакимовнинг қўраси ва оиласини қўриқламоқда. Тағин Ҳакимов моянасини тўлар экан деб ўйламанг. Йўқ Одил ака моянани ҳам, нон карточкасини ҳам Молотов номидаги медицина институтидан олади.

Юқорида оила, ахлоқ тўғрисида гапирдик. Ўзбекларда бир одам ҳаддан ошиб кетаберса, ахлоқсизлик қилса, «буни бойлик кутиртирди» дейдилар. Йўқ, бу бойлик уники эмас, бу халқники. Аммо ахлоқсизлик ўзиники. Мабодо у медицина институтини битирган бир-икки қизларимизга тааддий қилмоқчи бўлган бўлса, ва бузуқ ахлоқи натижасида хотинбоз деган лақам олган бўлса, бу албатта бизнинг социалистик ахлоққа хос эмас. Бу ўзиники —Ҳакимовники. Бизнинг оилаларимизни бузишга унинг ҳаққи йўқ. Тағин шу киши медицина институтида дарс беради, деган овоза ҳам бор эмиш. Ёлғон. Дарс берган эмас. Ведомостьга қўл қўйиб пул олган, холос.

Чамаси соғлиқни сақлаш министри ўртоқ Холиқ Ғафуров ҳам ўз ишига бепарво шекилли. Наҳотки шунчалик катта министрликнинг тизгини Ҳакимовнинг қўлида бўлса?!

Бепарво дейишга ҳақлимиз. Яқинда область ва шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимлари бир фактдан ҳайрон қолдилар. Министрликда қуйи вазифада ишловчи қандайдир Герасименко деган хўжалик ходими (Ҳакимовнинг кадрларидан) ўз бошимчалик блан 1946 йил 29 октябрьдаги 232-нчи сонли буйруққа «Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри Герасименко» деб қўл қўйиб юборди.

Қўлимиздаги фактлардан давлат ва халқ мулкини Ҳакимов ва шериклари томонидан юз минглаб ўзлаштирганн кўринмоқда. Чунончи, республика руҳий ҳасталиклар шифохонасининг директори С. Райский 173.602 сўмни қонунсиз сарфлаб, 103.252 сўмни ҳар кимларга бериб йўқ қилгани, Ленин номидаги болалар санаториясининг директори В. Степанянц, Шахвердиев, 152 минг 900 сўмга бозор баҳосида озиқ-овқат сотиб олгани, 135 минг сўмнинг қонунсиз сарфлангани санаториянинг ёрдамчи хўжалигидан чиққан маҳсулотларни турли йўллар блан ўзлаштиргани ва ниҳоят Азимовга ўхшаган кишиларнинг ножўя ҳаракатлари Ҳакимовнинг қаноти тагида ёпилиб келмоқда. Буларнинг ҳаммаси Ҳакимовнинг қўлтиқ таёқ кадрларидир.

Хўш, Хожи Ҳакимовнинг шу ножўя ҳаракатларидан Соғлиқни сақлаш министрлигининг коллегия а'золари, биринчи навбатда министр ўртоқ Холиқ Ғафуровнинг, министрлик партия ташкилотини бехабар деб бўладими? Албатта, йўқ!

Бутун гап шундаки, улар шу тўғрида берилган кўп сигналларга бепарволик ва бегамлик блан қараб келмоқдалар. Хожи Ҳакимовнинг ярамас ҳаракатлари ва хулқ атворига чек қўйиш учун уларда большевикларга хос жасорат ва қат'ият етишмайди!

Ғафур ҒУЛОМ.

Совет хотин-қизлари! Ленин-Сталин партияси теварагига янада маҳкам жипслашингиз!

Совет давлатини янада мустаҳкамлаш учун, ватанимизни янада яшнатиш учун курашингиз!

Ишонч

Халқ ишончига лойиқ хизмат қилиш ва шу хизмати учун кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлиш ҳарбир совет гражданининг улуғ орзусидир. Бизда меҳнат —шон-шараф, иззат-обрў ва бахтдир.

Фотима опа коллектив хўжалик туфайли ўз меҳнатига яраша халқ олдида обрў қозонди. У 1930 йилда Иттифоқ қишлоқ советидаги Калинин номли колхозга а'зо бўлиб кириб, 1935 йилгача барча ишларда намуна кўрсатди.

1935 йилнинг ёзида Фотима опа кетман ўрнига трактор рулини ушлади. Бу ўзининг орзу ва истаги эди. Эндигина паранжи ташлаган ва ҳатто биринчи куни ўқишга паранжи ёпиниб борган бу жувон 6 ой ичида трактор ҳайдашни роса билиб олди.

Уч баҳор ўтди. Ҳар йилги меҳнатнинг салмоғи бир-биридан вазмин эди. Фотима опа бу давр ичида ҳамма вақт топшириқни ошириб бажарди, унинг бир сменада 4 гектар ўрнига, 6—7 гектардан ер ҳайдаган вақтлари жуда кўп бўлди.

Фатима Мирзаеванинг меҳнатда кўрсатган ажойиб намунаси Пахтаобод МТСининг барча бригадаларига ёйилди. МТС ишчилари ўз ишончларини билдириб, уни 1938 йилда ЎзССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Бунга 9 йил бўлди. Яна ўзбек халқининг тарихида унутилмас кун—ЎзССР Олий Совети сайловига тайёргарлик бошланди. Халқимиз депутатликка ўз ичидан чиққан энг яхши кишиларни номзод қилиб кўрсата бошлади. Бу вақтда Фатима Мирзаева энди тракторчи эмас, маҳаллий ҳукумат бошлиғи — меҳнаткашлар депутатлари Иттифоқ қишлоқ советининг раиси эди. 1940 йилда Фотима опа Ворошилов номли колхозга раис муовини бўлди. Бу колхозни тиклагач, уни Андреев номли колхозга раис қилиб сайладилар.

Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида Андреев номли колхоз давлат пахта топшириш планини доимо ошириб бажарди. Лекин, 1944 йилда Иттифоқ қишлоқ советидаги бошқа колхозларда аҳвол оғирлашган, пахта плани тўлмай ҳосил пастлаб кетган эди. Колхозчилар моҳир ташкилотчидан қишлоқ советига раҳбарлик қилишни талаб этдилар. 3 йилдирки Фотима Мирзаева шу қишлоқ советининг раиси бўлиб ишламоқда. Ўтган йил эса қишлоқ советидаги колхозлар 845 гектар ернинг ҳар гектаридан ўрта ҳисоб блан 21,7 центнердан пахта олиб, планларини ошириб бажардилар.

Халқ ўз ишончига муносиб хизмат қилган кишини ҳамма вақт ҳурмат қилади.

Халқнинг бу ишончига сабаб нима эди? Фотима опа халқ манфаати ва халқ хизмати йўлида ҳарқанча қийинчилик бўлса ҳам устига оладиган олижаноб хусусиятга эга. У, шунчалик жамоат ишини муваффақиятли бажариш блан бирга, 5 болани тарбия қилади.

Ўртоқ Фотима Мирзаева раҳбарлик қилаётган қишлоқ советида мингга яқин бола ўқийдиган икки мактаб биноси, шифохона ва доимий ишловчи 4 ясла, 4 боқча бор. Шунингдек 5 кутубхона, савдо дўконлари бўлиб, буларнинг кўпчилиги ўртоқ Мирзаеванинг бошчилигида қилинган ишлардир.

Фотима Мирзаева келажакка умид блан қарайди ва келажакнинг муҳим режалари тўғрисида ўйлайди. У биз блан суҳбатда шундай деди:

— Сталинча тўртинчи бешйилликда қишлоқ советида 500 хонадонни ёритадиган электр станция, катта клуб, ҳаммом, электр тегирмон, истироҳат боғи ва қатор-қатор планли уйлар, ҳашаматли идора бинолари қурамиз. Бешйиллик охирида қишлоғимизда пахта ҳосилини гектар бошига 40 центнерга кўтарамиз.

Фотима опа бу сўзларни айтар экан, унинг юзида очиқ кўриниб турган ишонч аломати замирида алланечук бир қизғинлик сезилиб турар эди. Бу—улуғ большевиклар партияси, совет ҳокимиятининг хотин-қизларга берган тенг ҳуқуқ ва озодлигидан мамнунлик нишонаси эди.

Ҳ. НУ'МОН.

Пахтаобод району.

Суратда: Ўрта Осиё давлат университети биология факультетининг докторанти М. Орифхонова (ўнгдан иккинчи) студентларни ўзининг «Фарғона водийсининг ўсимликлари — чорвачилик учун ем-хашак базаси» деган мавзу'да ёзган диссертацияси блан таништирмоқда.

В. Косовский фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОЛИМАЛАРИМИЗ

Совет хотин-қизлари мамлакатимиздаги ҳарбир соҳанинг тенг ҳуқуқли қурувчилари, фаол иштирокчиларидир. Ватанимизда социалистик фан ва маданиятни ривожлантиришда тинмай ишлаётган зиёлиларнинг 42,3 проценти Сталин замонасининг аёлларидир.

Совет Ўзбекистонининг маданият соҳасида ишловчи хотин-қизлари ҳам шулар жумласидандир. Ленин—Сталин миллий сиёсати натижасида ўзбек хотин-қизлари ҳам илғор совет маданиятини яратишда тенг иштирок этмоқдалар. Ўзбек аёлларининг илм-фан блан шуғулланишлари ўтмишда бир афсона ва ақлга сиғмас муаммодек туйилар эди. Бу муаммо Сталин замонасида, социалистик жамиятдагина ҳақиқатга айланди. Бугун ўзбек аёли инженер, врач, педагог, агроном, математик, химик ва адибдир. Бугун ўзбек аёли — олим, сан'аткор, композитор. Бугун ўзбек аёли—замоннинг фани, сан'ат ва маданиятининг арбоби.

Буюк Октябрь социалистик инқилобидан аввал ўзбек аёли давлат жамоат ишларида тамоман ҳуқуқсиз эди. Сталин замонасида эса, ёш олима Холидахон Самадова Тошкент юридик институтида «Давлат ҳуқуқининг умумий тарихи» фанидан рус ва ўзбек тилларида лекция ўқимоқда. Холидахон профессорлар раҳбарлигида илмий ишга киришган. У, ўтган йил «Хоразм халқ совет республикасининг давлат тузилиши» мавзу'ида диссертация ёқлади. Ўзбек қизи Самадованинг ўз илмий асари яхши баҳоланади ва унга юридик фанлари кандидати деган илмий даража берилади.

Докторант ўзбек аёли Хадичахон Сулаймонова ҳам республикада танилиб бораётган ёш олима. У, Сталинча бешйилликнинг сўнгги йилида юридик фанлари доктори бўлиш учун «Ўзбекистонда 20 йил ичида жиноий ҳуқуқ тараққиёти тарихи» мавзу'да диссертация тайёрламоқда. Хадичахон юридик институтининг севимли илмий ходими ва пешқадам педагоги ҳисобланади. У, жиноят ҳуқуқи кафедрасига ҳам раҳбарлик қилмоқда. Доцент Хадичахон Сулаймонова олий юридик ўқув юртларининг студентлари учун ўзбек тилида «Жиноий ҳуқуқлар дарслиги» ва «Жиноий ҳуқуқ масалаларига доир» деган ўқув қўлланмасини ёзиб тамомлаш арафасида. Шунингдек, Хадичахон шу фан бўйича рус ва ўзбек тилларида лекция ўқийди.

Ўзбек зиёлиларининг энг яхши вакилларидан бири, ўзбек аёлларидан тўнғич техника фанлари кандидати, Тошкент текстиль институтининг доценти, ёш олими Мақсудахон Хожинова ҳам тўқимачилик саноатининг илғор инженерларидан ҳисобланади. Мақсудахон пойтахт Москвада, отоқли рус олимлари ўртасида, улуғ рус тилида «Тўқималарга пахта намлигининг та'сири» мавзу'ида диссертация ёқлаб, машҳур мутахассисларнинг офаринларига сазовор бўлди. Ўзбек қизи ўзининг илмий асарида кийим кўп ювилса ҳам ўз сифатини йўқотмаслик учун зарур бўлган чораларни далил туриб, конкрет фактлар блан таҳлил қилиб берди. Ҳаммани қизиқтирган бу масала ўзбек аёли — олимасининг ўткир илмий зеҳни блан ҳал этилди.

Ўзбек совет аёллари халқ соғлиғини сақлаш учун ҳам астойдил хизмат қилмоқдалар. Совет юртида ишлаётган юз мингга яқин юқори ихтисосли врачлар ичида ўзбек халқининг ҳам ажойиб қизлари бор. Медицина фанининг қалдирғоч олималаридан Хасана Юнусова профессор А. Л. Капенович раҳбарлик қилаётган юқумли касалликлар марказий клиникасининг энг яхши врачи ҳисобланади. Ўртоқ Хасана Юнусова ҳозирги замон медицинасининг сўнгги ютуқларини ўзлаштириб, мукаммаллаштира бораётган илмий кишилар блан баравар қадам ташлаб бормоқда. Болаларнинг юқумли касалликлари даврида модда алмашинуви ҳақида диссертация ёқлаб, клиникада ҳам шу касалликлар бўйича иш олиб бораётир.

Шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятимизнинг бинокорлари бўлган бундай фан аҳллари — аёл олимларимиз минглаб ҳисобланади ва даврлар келадики, улар юз мингларни ташкил этажак.

А. ОЛИМЖОН.

Она

Она! . . .

Бизларни деб бедор ва ғамгузор бўлган онамизга, ҳаётнинг, одамзоднинг онасига шон-шарафлар бўлсин!

Ўтмиш қора кунларнинг жафоларини тортган, ўғилларнинг, қизларнинг, бутун халқнинг ғами ва андешаси блан яшаган онамизнинг, энди озодлик давронида—келажак минг йилларнинг бахтли тонготарида бизлар блан хушнуд ва саодатли бўлган онамизнинг ҳурмати жаҳонларга тенгдир.

Она меҳрибон, она фидокордир.

Дун'ёда онанинг муҳаббатидан юксакроқ муҳаббат бўлмагани учун ҳам, биз Ватанимизни она деймиз, тупроғимизни муборак она номи блан улуғлаймиз.

Минг йилларнинг адиблари оналаримизни шарафладилар, асрларнинг шоирлари оналар ҳурматини бажо келтириб, мадҳлар тўқидилар. Аммо оналаримизнинг улуғ сиймосини тасвирлашда устоз Горький мислсиздир. Дарвоқи', тарихимизнинг, ҳаётимизнинг ибтидоси, одамзоднинг бошланғичи онадир.

Йўқолган боласини ахтариб, Румодан Самарқандгача пиёда йўл босган шу онадир, бардоши машаққатларни енгаолган шу онадир. У, саҳролардан ўтар экан, йиртқич ҳайвонлар унга бош эгдилар. Чунки уларнинг ҳам ўз оналари бор эди. Шу она жаҳонгир оқсоқ Темур чодирига тўғри кириб борди ва шуҳрат ҳам шароблар блан маст бўлган золимнинг кўзига тик қараб, унга: боламни топиб бер, деб хитоб қилди. Ха, қиличлар, найзалар, болталар она нафрати қаршисида ўтмас ва ожиздир.

Сталин замонаси оналарнинг ҳурматини чинакам ўрнига қўйган замонадир, совет кишилари ўз оналари, бахту-саодатлари учун жон чекиб, жанг қилган, фашизмни мағлуб этолган одамлардир . . .

Бизларни ёруғ жаҳонга совға қилган, севиб тарбиялаган, қаҳрамон оналарга шон-шарафлар бўлсин!

Қаҳрамон она! Ха, қаҳрамон фарзандлар ўстирган, Собир Раҳимовни, Бойс Эргашевни, Облақул Узоқовни, Аҳмаджон Шукуровни, минглаб олимлар, ишчилар, шоирларни тарбиялаган онамиз қаҳрамондир. Шу онамизни ҳар қанча қадрласак, иззат қилсак оздир.

Ақида холанинг 11 фарзанди бор, улар ҳозир инженерлар, студентлардир. Ойшаниса холанинг ўн фарзанди бор, улар — министрлар, олимлар, ўқитувчилар, ишчилардир. Ҳукуматимиз бу оналаримизга, минглаб кўп болали муҳтарамларга қаҳрамон она унвонини берди, уларни орденлар, медальлар блан мукофотлади.

Халқимизнинг: онани рози қил, деган гапи бор. Бу ҳикматнинг ма'носи кенгдир. Бу ҳикматнинг ма'носи, ватанингга астойдил хизмат қил, юртда пешқадам бўл, хизматингда мустаҳкам ва собит бўл демакдир. Бу ҳикматнинг ма'носи, нодон бўлма, илм дар'ёсидан баҳраманд бўл, бардошли ва ўз сўзли бўл демакдир. Бу ҳикматнинг ма'носи, тўғри бўл, рост гапир, эгри юрма, халқингга, дўстларингга вафодор бўл, демакдир.

Одамзоднинг энг яхши фазилатлари онаникидир. Бизларни олижаноб ва рост бўлишга, қўрқмас ва мард бўлишга, диёнатли ва меҳрибон бўлишга ўргатган онамизга шон-шарафлар бўлсин!

Илҳомимизнинг чашмаси, сўзимизнинг зўри, ҳаётимизнинг файзи, турмушимизнинг латофати онадир. Оналарнинг оппоқ сочидан, юзларидаги ажин, кўзларидаги нурдан тарихларни ўқимоқ мумкин.

Қонли якшанба ақшоми, қўлига қизил байроқ кўтариб, Павел блан бирга халқ намойиши олдида борган бизнинг онамиз эди. Тошкентда, Жиззахда қонли жанглар вақтида, полициячиларнинг найзаларига кўкракларини тутган оналар бизнинг оналаримиз эди. Мал'ун аждаҳо Гитлер гулзоримизга заққумини сочганда, бизларни фронтга узатар экан, оқ фотиҳа берган оналар шу оналаримиз эди.

Биз оналаримизни ҳурмат қилмоғимиз керак. Ха, улар ҳар қанча севишга, иззат-икром қилишга лойиқдир!

Бахтли ҳаётимизнинг асоси ва кўрки бўлган, пешанамизни силаган, умрини бизнинг ташвишимиз, андешамиз, саодатимизга бағишлаган муҳтарам онага шон-шарафлар бўлсин!

Ҳамид ҒУЛОМ.

Машинасозлар

Тошкент шимолининг кичкина пастқам бир бурчагида Йўллар министрлигининг машинасозлик заводи бор. Бу катта заводнинг улкан-улкан цехларидан қайси бирига кирманг сиз унда мураккаб машиналарни идора қилиб турган юзлаб хотин-қизларни учратасиз.

. . . Унсуной шу заводга келганида жуда ёш эди. Уруш туфайли ўқишни ишга алмаштирган Унсуной заводда паровозларнинг пишқиришини кўриб чўчир, ҳатто уларнинг олдига яқинлашишга ҳам ийманар эди. Уни токарьлик станогида ишлаш учун шогирд қилиб олдилар. Завод ёшлар ташкилоти Унсунойни комсомол сафига қабул қилди. Токарьлик ҳунарининг ипидан-игнасигача билучи моҳир уста Семён Тихонович Молочний Унсунойга ўз қизидай қараб та'лим бера бошлади. Устанинг меҳрибонлиги, цех коллективининг дўстона муносабатидан руҳланган қиз ўз касбини пухта эгаллаб олиш учун астойдил ишлади. Ишга муҳаббат, фидокорона хизмат истаги, унинг янги касбни ҳа демай эгаллаб олишига йўл очди. Кўп ўтмай аввал ёт бир жой бўлиб туюлган цех Унсуной учун қадрдон жой, уста ва цех ишчилари эса, яқин дўст бўлиб қолдилар. Унсуной тез ўртада станогини дадил бошқарадиган бўлиб қолди. У нормани аввал 115, кейин 150, бора-бора 200 процент ва ҳатто ундан ҳам ошириб бажарадиган бўлди.

Унсуной заводга ишга кирганига тўрт йил тўлиб, бешинчисига қадам қўйганида, у бутун коллективнинг иззат-ва ҳурматига сазовор баркамол токарь эди. Шунинг учун ҳам завод меҳнаткашлари Унсуной Аҳмедовани ЎзССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. Халқ Унсуной Аҳмедовани республика Олий ҳокимият органига депутат қилиб сайлади.

Александра Легеза Унсунойнинг дугонаси. Рандалаш машинасида ишловчи бу украин қизи 3-нчи цехдаги энг яхши ходимлардан бири ҳисобланади. У нормани айрим кунлари 400 процентгача бажарса ҳам ишда сра брак қилмайди.

Заводда бундай қиз ва аёллар юзларни ташкил қилади. Кекса қуючи Ксения Петровна Черевинская, қозоқ қизи слесарь Нозгул Бекбоева, техника бўлими старший инженер-технологи Тамара Кузнецоваларнинг номини заводда ҳамма ҳурмат блан тилга олади. Булар Сталин Конституцияси қуёши остида ҳур меҳнат қилиб, мамлакатимиз қудратини ошириш ишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Ю. МАНСУР.

Гектаридан 60 центнер пахта етиштириш учун курашамиз

«Янги Фарғона» колхози Поп районида пешқадам колхозлардан ҳисобланади. Колхозимиз пахтадан юқори ҳосил бериши блан ном чиқариб келмоқда. Мана шу колхозда звено бошлиғи бўлганлигим блан фахрланаман.

Звеномизда 7 гектар ер бор. Ўтган йили, урушдан сўнгги бешйилликнинг биринчи йили пахта тайёрлаш планини ва ўртоқ Сталинга Ўзбекистон пахтакорлари берган ва'дани бажаришга ўз ҳиссамизни қўшиш учун звеномизнинг а'золари ҳалол меҳнат қилдилар. Ғўзани йил бўйи юқори агротехника қоидаларига мувофиқ парвариш қилдик. Натижада, звеномиз 7 гектар ерининг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил етиштирди. Колхозчилар ҳалол меҳнат қилганликлари туфайли катта даромад олдилар.

Ўтган йилги ютуқлар блан хотиржамланиб қолсак хато қилган бўлур эдик. Мамлакатимизга тобора кўп пахта керак. Колхозчиларимиз Ўзбекистон пахтакорлари зиммасига нақадар мас'улиятли аммо фахрли вазифа юклатилганлигини яхши биладилар. Шунинг учун звеномизнинг а'золари Ўзбекистон пахтакорлари тўртинчи қурултойидан ўртоқ Сталинга ёзилган мактубни муҳокама қилиб, бу йил гектаридан 60 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олдилар.

Бу мажбуриятни астойдил меҳнат қилиш, мўл ҳосил тадбирларини ўз вақтида кўриш блангина адо этиш мумкин. Шунинг учун биз 7 гектар пахта еримизнинг ҳар гектарига 75 аравадан маҳаллий ўғит чиқариб тўкдик, ариқ ва зовурларни тозаладик.

ВКП(б) Марказий Комитетининг Пленуми мамлакатимизда деҳқончилик ишларини, жумладан пахтачиликни янада юксалтириш соҳасида кенг программа белгилаб берди. Партия ва ҳукумат ҳалол ишловчи колхозчилар тўғрисида зўр ғамхўрлик кўрсатмоқда. Биз бу ғамхўрликка амалий иш блан жавоб берамиз.

Зебохон ЭРАТОВА.

Наманган область, Поп районидаги «Янги Фарғона» колхозининг звено бошлиғи.

Совет Ўзбекистонининг хотин-қизлари

Улуғ Ватанимизнинг озод ва тенг ҳуқуқли меҳнаткаш хотин-қизлари бу йил халқаро хотин-қизлар куни — 8 мартни Сталинча бешйилликнинг иккинчи йилида қарши олмоқдалар. Совет халқи зўр ғайрат ва ҳиммат блан фидокорона меҳнат қилиб, уруш жароҳатларини даволамоқда, урушдан кейинги даврнинг қийинчиликларини бартараф қилмоқда, халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш соҳасида янги-янги муваффақиятлар қозонмоқда. Совет халқининг шу буюк ва тарихий ижодкорлик ишида халқнинг тенг ярмини ташкил қилган хотин-қизлар ўзларининг муносиб ўринларини эгалламоқдалар.

Совет халқи ВКП(б) Марказий Комитети февраль пленумининг қарорларини мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини янада ривожлантирадиган, халқимизнинг туб манфаатларига жавоб берадиган жанговар программа сифатида қабул қилди.

«Инсоният тарихида мазлум халқлар томонидан бошланган ҳарбир зўр ҳаракат —дейди ўртоқ Сталин—хотин-қизлар иштирокисиз бўлган эмас. Барча эзилган халқлар ичида энг кўп жабру-жафо тортган меҳнаткаш хотин-қизлар озодлик учун бошланган зўр ҳаракатдан ҳеч вақт четда қолмадилар ва қололмас эдилар».

Совет хотин-қизлари мамлакатимизда совет ҳокимиятини тузиш ва мустаҳкамлаш учун олиб борилган оғир кураш йилларида ҳам, Сталинча бешйилликлар даврида ҳам, кейинчалик оғир уруш йилларида ҳам социализм қурилишининг барча соҳаларида актив иштирокчи бўлиб келдилар.

СССР да олий ма'лумотли мутахассислар ўртасида хотин-қизларнинг 42,3 процент ташкил қилиши, саноатда хотин-қизлардан 250 минг инженер ва техникнинг ишлаши, халқ маорифи органларида 1 миллиондан ортиқ ходимнинг бўлиши буни исбот қилади. Совет ҳукумати Ватан уруши йилларида хотин-қизларнинг кўрсатган қаҳрамонликларини тақдирлаб 120 мингга яқин хотин-қизни орден ва медальлар блан мукофотлади. Уруш йилларида саноатнинг айрим тармоқларида хотин-қизлар 90 процентни ташкил қилди.

Ўзбекистон хотин-қизлари уруш йилларида завод, фабрикаларда, колхоз ва совхоз далаларида қандай фидокорона меҳнат қилган бўлсалар, мамлакатимиз тинч қурилиш даврига кирган ҳозирги пайтларда ҳам халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш, совет пахтачилигини шу йилнинг ўзидаёқ урушгача бўлган даражасига етказиш соҳасида ҳам шундай ғайрат блан ишламоқдалар.

Большевиклар партияси, совет ҳукумати ва шахсан ўртоқ Сталин хотин-қизларни мамлакатимизнинг хўжалик ва жамоат ишларига фаол равишда тортишга ҳар доим катта аҳамият бериб келдилар. Ўртоқ Сталин партиянинг XVII қурултойида шундай деган эди: «Хотин-қизлар мамлакатимиздаги аҳолининг ярмини ташкил қилади. Улар катта бир меҳнат қўшинидир. Улар бизнинг болаларимизни, бизнинг келгуси авлодимизни, я'ни истиқболимиз эгаларини тарбия қилмоқлари лозим. Мана шунинг учун ҳам биз бу меҳнаткашлар катта қўшинининг зулмат ва жаҳолатда эзилиб қолишига йўл қўёлмаймиз! Мана шунинг учун ҳам биз меҳнаткаш хотин-қизлар ўртасида жамоатчилик ишида тобора ўсиб бораётган фаолиятни ва уларнинг раҳбарлик ишларига кўтарилишини маданиятимиз юксалиб бораётганлигини кўрсатучи бир аломат деб табриклаймиз».

Ўртоқ Сталин хотин-қизларнинг меҳнатига катта баҳо бериб уларни колхозда катта куч деган эди. Ҳозир республикамизнинг колхоз далаларида 400 минг хотин-қиз ишламоқда. Шу блан бирга хотин-қизлар колхозларни идора қилиш ишларига кенг тортилмоқда. Республикамиздаги колхозларда хотин-қизлардан правления а'золари 650 киши, бригада бошлиқлари 1512 киши, звено бошлиқлари 40 минг киши ҳисобланади. Юзга яқин қишлоқ советларига хотин-қизлар раҳбарлик қилмоқда.

Пахтачиликни тиклаш ва ривожлантириш соҳасида хотин-қизларимиз қаҳрамонларча ишламоқдалар. Республикамизнинг донгдор пахтакорлари сафида юз центнер ва ундан ошиқ ҳосил олган жуда кўп отоқли хотин-қизлар бор. Миной Ўрозбекова, Нозик Бўриева, отоқли тракторчи Мастура Азизова, республикада лавлагидан энг кўп ҳосил етиштирган Меҳри Убайдуллаевалар шулар жумласидандир. Биз СССР Олий Советининг депутатлари Турсуной Каримова, Тозагул Жуманиёзова ва Тожихон Асқарова каби ғайратли, колхоз ишлабчиқаришининг юзлаб талантли раҳбарларига эгамиз.

Республикамизда бу йил мамлакатга бир ярим миллион тонна пахта етказиб бериш ва пахтачиликни шу йилнинг ўзидаёқ урушгача бўлган даражасига етказиш соҳасида бошланган умумий халқ ҳаракатида колхозчи хотин-қизларимиз ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ўзбекистон хотин-қизларининг шу фидокорликларини тақдирлаб, Иттифоқ Ҳукумати 37 мингдан ортиқ хотин-қизларни орден ва медальлар блан мукофотлади.

Ўзбекистоннинг йил сайин ўсиб бораётган саноат корхоналарида ҳам хотин-қизларнинг сони тобора кўпаймоқда. Сталин номидаги тўқимачилик комбинатидагина 8 мингдан ошиқ хотин-қиз ишлайди. Кейинги бир-икки йил мобайнида бу комбинатда стахановча меҳнати блан танилган 379 ишчи хотин пастдан юқорига кўтарилди. Ҳунармандчилик кооперациясида ҳам, янги конлар ва шахталарда ҳам, саноатимизнинг хилма-хил тармоқларида ҳам хотин-қизлар эркаклар блан бир сафда туриб турли мураккаб касбларни эгалламоқдалар.

Сталинча Конституция меҳнаткаш хотин-қизларга жамоат ҳаётининг барча соҳаларида эркаклар блан тенг ҳуқуқ берди. Ҳозир биз ўзбек хотин-қизлари ўртасидан етишиб чиққан юзлаб илмий ходимларга, фан кандидатларига эгамиз. Республикамиздаги ўқитувчилар ўртасида 6822 та хотин-қиз бор.

Партия ва ҳукуматимиз хотин-қизларни жамоат ва ишлабчиқаришга фаол тортиш блан бирга уларнинг соғлиғини сақлаш, она-болаликни муҳофаза қилиш, келгуси авлодимизни соғлом, бақувват ва хушчақчақ қилиб тарбиялаш учун ҳамма зарур имкониятларни яратиб берди.

Совет ҳукумати Улуғ Ватан урушининг энг оғир пайтларида ҳам совет-хотин-қизларига ғамхўрлик қилишни тўхтатмади. СССР Олий Совети Президиуми 1944 йил 8 июльда оналик ва болаликни муҳофаза қилишни кучайтириш тўғрисида фармон чиқарди. Шу фармонга мувофиқ кўп болали ва эрсиз болали хотинларга, ҳомиладор хотинларга давлат ёрдами кучайтирилди, болалар муассасалари кўпайтирилди.

Ўзбекистон ҳукумати шу тарихий қарорни бажариш юзасидан бир қанча амалий чоралар кўрди. Ҳозир республикамизда 12593 та болалар соғлиғини сақлаш муассасалари, 220 та болалар консультацияси бор.

Сталинча бешйиллик план болалар соғлиғини сақлаш ишларини янада ривожлантиришни назарда тутади. 1940 йилда 27600 бола боқчаларда тарбияланган бўлса, 1950 йилда 60 минг бола тарбияланади. 200 минг бола мавсумда ишлайдиган боқчаларда тарбияланади. Туғруқхоналардаги ўринларнинг сони кўпаяди.

Бизнинг мамлакатимизда хотин-қизлар катта ҳурматга сазовор бўлиб қолдилар. Кўп болали оналарга «Қаҳрамон она» деган фаҳрий ном берилиши, «Оналик шуҳрати» ордени ва «Оналик медали»нинг та'сис этилиши бизнинг мамлакатимизда кўп болали оналарга нисбатан бўлган зўр ҳурматни кўрсатади. Республикамизда кўп болали оналардан 30 минг кишига «Оналик шуҳрати» ордени ва «Оналик медали» топширилди. 193 хотинга «Қаҳрамон она» деган юксак унвон берилди. Ўтган йилнинг ўзидаёқ давлат кўп болали оналарга 40 ярим миллион сўм нафақа берди.

Мамлакатимиз Сталинча бешйилликнинг иккинчи йилига кирган бир даврда халқимиз олдига катта ва мас'улиятли вазифалар қўйилди. ВКП(б) Марказий Комитетининг февраль пленуми қарорлари қишлоқ хўжалигини кескин равишда ривожлантиришнинг жанговар программасини тузиб берди. ВКП(б) Марказий Комитетининг халқаро меҳнаткаш хотин-қизлар куни тўғрисида чиқарган қарори партия ва совет ташкилотлари олдига меҳнаткаш хотин-қизларни жамоат ҳаётига янада фаолроқ тортиш чораларини белгилаб ўтди.

Совет тузуми ва халқ хўжалигининг социалистик системаси мамлакатимизнинг барча сиёсий ва хўжалик ҳаётида хотин-қизларнинг фаол иштирокини та'мин қилди. Ленин—Сталин партиясининг раҳбарлиги остида совет хотин-қизлари, бўлиб ўтган сайловларда коммунистлар блан партиясизлар блокининг номзодлари учун яқдиллик блан овоз бердилар.

Ўзбекистон ССР Олий Советига бўлган сайловда республикамизнинг кўзга кўринган энг яхши хотин-қизларидан 106 киши ЎзССР Олий Совети депутатлигига сайландилар. Булар орасида ўзларининг самарали меҳнатлари блан ном чиқарган Нозик Бўриева, Ҳамрохон Холмирзаева, Ибодат Шарипова каби хотин-қизларимиз озмунча эмас. Улар халқимизнинг ишончини тўла оқлайдилар.

Совет хотин-қизлари ўз ватанларини, жонажон коммунистлар партиясини беҳад севадилар ва коммунистлар партиясининг раҳбарлиги остида мамлакатимизда социализм қурилишининг янги ғалабалари учун курашга ҳамма вақт тайёрдирлар.

Пошша МАҲМУДОВА.

ЎзССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари.

Британия империяси коммунистлар партиялари конференцияси ёпилди

ЛОНДОН, 3 март (ТАСС). Кеча Британия империяси коммунистлар партиялари конференциясининг эрталабки мажлисида Жанубий Африка Иттифоқидаги турмуш шароити ҳақида дю Плессининг доклади эшитилди.

Дю Плесси Жанубий Африка Иттифоқидаги мавжуд усул-идорани полиция усул идораси деб та'рифлади. Дю Плесси айтдики, Жанубий Африка Иттифоқида ерли халқнинг касаба союзлари қонундан ташқари ташкилотлар деб ҳисобланади. Мавжуд қонунлар ишчи ташкилотларининг фаолиятини ниҳоятда қийинлаштиради. Ерли халқ ҳуқуқлари жуда чеклан ган. Ерли халқлар учун айрим маҳаллалар ташкил қилиш тўғрисидаги қонун ҳозиргача ер юзида чиқарилган тескаричи қонунларнинг ҳаммасидан ўтади.

Дю Плесси ерли халқнинг турмуш шароитини та'рифлаб, уй-жой шароитининг ёмонлиги, иш ҳақининг пастлиги, тиббий ёрдам кўрсатиш жуда ҳам ёмон аҳволда эканлиги ва билим олиш иши қониқарсиз бўлганлиги ҳақида кўпгина мисоллар келтирди. У, 60 минг аҳолиси бўлган бир шаҳарда 6 минг хонали фақат 400 уй борлигини айтди.

«Сиз Лондонда кулбалар борлиги ҳақида тапирдингиз, — дейди нотиқ, — сизлар кулбаларнинг нимадан иборатлигини билмас экансиз. Мен Жанубий Африка Иттифоқидаги кулбаларни кўздан кечиришингизни тавсия қилар эдим».

Сўнгра вакил Десмонд Бакл сўзга чиқди. У, Африкадаги кўпгина мустамлакаларда турмуш шароитини қисқача сўзлаб берди. Десмонд Бакл мустамлакаларда миллий ҳаракатнинг кучаяётганлигини ва касаба союзларининг ўсганлигини кўрсатувчи фактлар келтирди. Касаба союзлари Жаҳон касаба союзлари уюшмасида иштирок қилиш йўли блан бошқа мамлакатлардаги касаба союзлари блан алоқа қилмоқдалар.

Жанубий Африка Иттифоқидаги мавжуд усул идорани қоралайдиган қарор якдиллик блан қабул қилинди.

Британия империяси коммунистлар партиялари конференциясининг кечки мажлисида Сурия коммунистлар партиясининг вакили Холид Бағдош Ўрта Шарқ масаласи ҳақида доклад қилди.

Холид Бағдош ўз докладида айтдики, Англия томонидан Ўрта Шарқда олиб борилаётган сиёсат Англияда сайловда лейбористлар партияси ғалаба қозонгандан кейин кўп кишиларда пайдо бўлган умидни чиппакка чиқарди. Англиянинг сиёсати ўзгармади. Бу — консерваторлар партияси олиб борган, тескаричи империализмнинг стратегик мулоҳазаларига асосланган ва Бирлашган миллатлар ташкилотининг уставини ва оддий демократик принципларни менсимайдиган, шунингдек майда миллатларнинг мустақиллик ҳуқуқларини писанд қилмайдиган сиёсатдир. Ҳозирги вақтда, — дейди нотиқ, — Ўрта Шарқдаги кўпгина мамлакатларда — Миср, Ироқ, Трансиордания ва Фаластинда инглиз аскарлари турибди. Инглизлар Трансиорданияга мустақиллик берган бўлиб, унда ўз ҳукмронликларини кучайтирдилар, бу мустақиллик аслда оккупация қилишдан сра фарқ қилмайди. Инглизлар 1936 йилда тузилган битимни қайтадан кўриб чиқиш ва мудофаа масалалари блан шуғулланучи бирлашган комитетлар тузиш йўли блан Мисрда ҳам ўз ҳукмронликларини мустаҳкамлашга уринаётирлар. Бирлашган мудофаа комитетлари инглизлар учун Мисрнинг ички ишларига аралашиш имконитини беради ва бу ерда жуда кўп инглиз қўшинларининг тўпланишига йўл очади.

Инглизлар, деб давом этдиради Бағдош сўзини, Ироқда ўз ҳукмронликларини мустаҳкамлашга уринмоқдалар. Бағдош империалистларнинг Трансиордания блан Ироқни бирлаштириш, шунингдек турк-араб иттифоқи тузиш ҳақидаги планларини қоралади. Бу планлар, деди Бағдош, «турли шаклларда амалга оширилаётган империализм ҳукмронлигининг бир усулидир». Америка империализми, деди Бағдош, Англияга Ўрта Шарқда турли иттифоқлар тузиш тўғрисидаги ниятларини амалга оширишда ёрдам бермоқда.

Яна бир қанча вакиллар чиқиб сўзлагандан кейин кечки мажлис ёпилди.

ЛОНДОН, 4 март (ТАСС). Британия империяси коммунистлар партияларининг конференцияси олти кун давом этгандан сўнг кеча кечқурун ёпилди.

Конференциянинг охирида империянинг ҳамма ерида озодлик ҳаракатида қўлланма бўладиган сиёсат ҳақидаги декларация ўқиб эшитдирилди. Конференция ўз иши давомида декларациядаги асосий принципларга суянган эди. Англия коммунислар партияси ижроия комитетининг а'зоси Жон Голлан бу декларацияни ўқиб берганида, барча вакиллар баёнотнинг мазмуни ҳақида тамомила бир фикрда бўлганликларини алоҳида уқдириб ўтди. Декларацияда «мустамлакалардаги халқлар ва эзилган халқларнинг озодлик йўлидаги буюк курашида тарихда мисли кўрилмаган даражада уйғониш борлиги» та'кидланади.

Декларацияда бундай дейилади: «Биз Грецияни оккупация қилиш ҳамон давом этаётганлигини, Кипр ва Мальтанинг бўйсундирилганлигини, Фаластиннинг қарам ҳолда қолганлигини, Ироқ ва Трансиорданияда тескаричи қўғирчоқ ҳукуматлар идора усулининг қўллаб-қувватланишини, инглиз қўшинларининг Мисрда сақланишини, Ҳиндистон ва Бирманинг миллий мустақиллигини танишдан қат'иян воз кечилганлигини Малайяга демократик конституция беришдан бош тортилганлигини, бу мамлакатлардаги озодлик ҳаракатини босиш мақсадида уларда инглиз қўшинлари сақланиб келаётганлиги ва улардан фойдаланилаётганлигини қоралаймиз. Биз Индонезия ва Вьетнамадаги халқларнинг озодлик йўлидаги курашини бостириш мақсадида Британия империализми томонидан берилаётган ҳарбий ёрдамни ҳам қоралаймиз».

Конференция Фаластин масаласи тўғрисида ҳам декларация қабул қилди. Коммунистлар партиясининг халқаро масалалар комитети раиси Цалм Датт Фаластиндаги араблар ва яҳудийлар, шунингдек империянинг бошқа мамлакатларидаги коммунистлар партияларининг конференциядаги вакиллари ҳам бу декларацияни қувватлаганликларини сиёсий аҳамиятга эга факт деб уқдириб ўтди. Конференция Фаластинга нефть манбаи деб қараш ва Суэц канали устидан ҳарбий назорат қилиб туриш учун қулай бир жой деб қарамасдан, балки бутун Ўрта Шарқ халқларининг манфаатларига ва ҳуқуқларига зарар етказадиган ва бутун Ўрта Шарқда империалистларнинг манфаатларини қўриқлайдиган стратегик база деб қарашдан иборат империалистлар сиёсатига хотима беришга чақиради. Чунки, бундай сиёсат бутун жаҳонда тинчлик ўрнатиш ишига таҳдид қилади.

Баёнотда «Фаластиндан инглиз қўшинларининг дарҳол олиб кетилиши, бу мамлакатни бошқариш тўғрисида инглизларга берилган мандат бекор қилиниши, озод ва мустақил демократик Фаластин давлати вужудга келтирилиши талаб қилинади».

Сўнгра баёнотда Ўрта Шарқни Совет Иттифоқига қарши ва бутун Ўрта Шарқ оммасининг озодлик ҳаракатини бостиришга қарши иш кўрадиган бир база мақсадида мустаҳкамлаш учун инглиз—америка империализми томонидан сионистлардан ҳам, арабларнинг тескаричи унсурларидан ҳам фойдаланишига қарши норозилик баён қилинади.

Конференция вакиллари Бирма масаласида сиёсий ахборот тингладилар. Бирма коммунистлар партияси марказий комитетининг а'зоси Вантан бу тўғрида ахборот берди. Вантан Англия блан Бирма ўртасида яқинда тузилган битим ҳақида тўхталиб, бу битимда Бирмага қачон мустақиллик берилиши кўрсатилмаган деди. Губернатор ҳақиқатда ижроия кенгашида тамомила хўжайин бўлиб, ўткинчи даврда инглиз қўшинлари Бирмада қолаберадилар. Бу битим ҳарбий жиҳатдан ҳам, иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан ҳам бирмалиларнинг асл орзуларини назарга олмайди. Вантан, битим ҳақиқатда Бирма миллатини таҳқирлайди деб алоҳида уқдириб ўтди.

Вантан ҳозирги пайтда ўнг унсурлар Бирма фашистларига қарши халқ озодлик уюшмасини ўз қўлларига олиб қўйганликларини айтиб, коммунистлар партиясининг яқинда ўтказиладиган умумий сайловларида қатнашади, деди. Чунки бу сайловлар қаттиқ сиёсий кураш вазиятида ўтади, деди.

Тим Бак (Канада) ва Цалм Датт ҳам охирги сўзга чиқдилар.

ИНДОНЕЗИЯ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПАРЛАМЕНТ МАЖЛИСИ ОЧИЛДИ

ДЕҲЛИ, 3 март (ТАСС). Деҳли радиоси хабар беради: 28 февральда Малангада (Ява ороли) Индонезия республикаси муваққат парламентининг сессияси очилди. Сессияни очиш вақтида Индонезия республикаси президентининг ўринбосари Хатта айтдики, ҳозирги вақтда Индонезия икки қисмга бўлинган. Бири республика территорияси ва иккинчиси голландиялилар босиб олган районлир. Хатта Индонезия республика ҳукуматининг Голландия ма'мурлари блан сиёсий битим тузиш ниятида эканлигини та'кидлади. Индонезия ҳукумати, — деди, Хатта, — Индонезиянинг озод бўлишини истайди. Бизнинг мақсадимиз Борнео, Янги Гвинея ва голландиялилар қўл остидаги бошқа ерларни бирлашган демократик Индонезия давлатига қўшишдир.

Индонезия республикасининг президенти Сукарно парламентда нутқ сўзлаб айтдики, Индонезия ўз тақдирини ўзи ҳал қилади. Сукарно айтдики, Тинч океандаги сиёсий вазият Индонезиянинг бошқа районларини ва ҳатто ҳозирги кунда Голландия ҳукумати қўлида бўлган районларни ҳам Ява миллий ва мустақил республикаси атрофида бирлаштиришни қаттиқ талаб қилмоқда.

Сўнгра, Индонезиянинг иқтисодий аҳволи ҳақида экономика министри Гани доклад қилди. Гани Индонезиянинг ба'зи маҳсулдор районлари ҳали ҳам голландиялилар қўлида қолиб келаётганлигини айтди.

СЕУЛДА ҚУРИЯ МЕҲНАТ УЮШМАСИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ҚАМОҚҚА ОЛИНГАН

ПХЕНЬЯН, 2 март (ТАСС). Сеул газеталарининг хабарига қараганда, 19 февральда Сеулда полиция Қурия меҳнат уюшмаси президиумининг а'золаридан 51 кишини, шу жумладан уюшманинг раиси Хо Сон Тэкни, раис ўринбосари Пак Сэ Ен ва бошқаларни қамоққа олган. Бу кишилар меҳнат уюшмасининг қурултойи тамом бўлгандан кейин кўп вақт ўтмай қамоққа олинган.

Бу тўғридаги хабар Қурия жамоатчилигини ғазаблантирди. Жанубий Қурия меҳнаткашлар партиясининг раиси доктор Хо Хон Америка қўшинлари қўмондони вазифасини бажарувчи Браун олдида бўлиб, касаба союз ҳаракати раҳбарларининг қамоққа олинишига қарши норозилик билдирди. Бирқанча касаба союзлари ҳам Америка ҳарбий ма'мурияти ва полицияга шундай норозилик билдирдилар.

АНГЛИЯ БЛАН ПОЛЬША ЎРТАСИДА САВДО МУЗОКАРАЛАРИ

ЛОНДОН, 4 март (ТАСС). Рейтер агентлиги билдиради: кеча Лондонда Англия блан Польша ўртасида савдо шартномаси тузиш ҳақида музокаралар бошланди. Польша Англия блан савдо-сотиқ ишларини кенгайтираолишига ишонади. Броқ, Польша уруш вақтидаги қарзлар тўғрисида Англия блан Польша ўртасида тузилган ва аллақачондан буён кечиктирилиб келаётган молия битими тасдиқланмагунча, Англия блан савдо шартномаси тузилиши қийин бўлса керак, деб ўйлайди. Шу сабабдан яқин бирнеча кун ичида ҳар иккала мамлакат делегацияси бу масалани муҳокама қилса керак.

Агентликнинг хабарида айтилишича, Польшанинг Лондонда сақланаётган 7 миллион фунт стерлинглик олтин запаси юқорида айтилган битим тасдиқланганига қадар ушланиб туради.

ВАРШАВАДА НЕМИС-ФАШИСТ ЖИНОЯТЧИЛАР УСТИДАН ҲУКМ ЧИҚАРИЛДИ

ВАРШАВА, 3 март (ТАСС). Бугун Польша республикасининг олий трибунали Варшавада илгари гитлерчиларнинг губернатори бўлган Фишер ва бошқа немис-фашист ҳарбий жиноятчилар устидан ҳукм чиқарди.

Айбдорлардан Фишер Мейзингер ва Даумe ўлим жазосига, айбдор Лейст 8 йил қамоққа ҳукм қилинди.

ҲИНДИ-ЧИНИГА ЯНА ФРАНЦУЗ ҚЎШИНЛАРИ ЮБОРИЛМОҚДА

ПАРИЖ, 1 март (ТАСС). Франс Пресс агентлиги Сувайшдан олиб хабар беради: Франциянинг йўловчилар юритадиган «Пастер» деган океан пароходи Сувайш каналидан ўтиб кетди. Бу пароход Франциядан Ҳинди-Чинига бораётир. Пароходда Ҳинди-Чини экспедиция корпусининг 4 минг солдати бор.

ИНДОНЕЗИЯДА ЖАНГЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

ГААГА, 5 март (ТАСС). Индонезиядан олинган сўнгги хабарларга қараганда, Паданг ва Мидан районларида жанглар давом этмоқда. Мидан ёнида Голландия қўшинлари индонезларни жуда қаттиқ тўпга тутмоқдалар.

ЭПОННИ ТАРҚАТИШ ТЎҒРИСИДА ГРЕЦИЯ СУДИНИНГ ҚАРОРИ

АФИНА, 1 март (ТАСС). Кеча маҳаллий суд Греция демократик ёшлар ташкилоти — ЭПОНни тарқатиш тўғрисида ҳукм чиқарди.

ХАЛҚАРО ДЕМОКРАТИК ХОТИН-ҚИЗЛАР УЮШМАСИ СЕССИЯСИНИНГ 8-нчи МАРТ КУНИ МУНОСАБАТИ БЛАН ЧИҚАРГАН МУРОЖААТИ

ПРАГА, 2 март (ТАСС). Халқаро демократик хотин-қизлар уюшмаси (МДФЖ) Халқаро хотин-қизлар куни муносабати блан бутун дун'ё хотин-қизларига қарата мурожаат қабул қилди. Мурожаатда бундай дейилади: гитлерчилар Германияси ва унинг шерикларига қарши олиб борилган ва яқинда тамом бўлган уруш йилларида барча демократик мамлакатлардаги хотин-қизлар 8 Март кунини душман устидан ғалаба қозониш учун ҳамма кучларни сафарбар қилиш шиори остида ўтказдилар.

1947 йилда 8 Март куни ғалабадан кейин иккинчи марта тинч шароитда ўтказилади.

Мурожаатда айтилишича, фашизм ўчоқлари тамомила битирилганига қадар 8 Март байрами фашизм сарқитларига қарши кураш белгиси остида ўтмоғи керак. Сўнгра мурожаатда бундай дейилади:

«Ғалабадан кейинги дун'ё ҳали кўнгилдагидек уюштирилган эмас. Франкочилар Испаниясида борган сари кўпроқ киши қамоққа олинмоқда, террорчилик ҳукм сурмоқда. Испанияда халқ озодлик йўлида қаҳрамонларча курашаётир. Грецияда озодлик курашчилари ҳали яқиндагина Гитлер блан ҳамкорлик қилган ва ҳозир ҳокимият тепасига чиқиб олган кишиларга қарши жанг қилмоқдалар. Германияга келганда эса, Германия тинчликка яна хавф солмаслиги учун у нацистлардан тамомила тозаланмоғи керак. Германия уруш вақтида ўзи етказган катта зарарларни қоплаш ва вайрон қилган жойларни тиклаш учун зарар кўрган мамлакатларга товон тўлаши лозим. Ер юзининг ба'зи жойларида ҳали жанжаллар давом этмоқда. Агар халқлар тенглиги ва халқларнинг тақдирларини ўзлари белгилаш ҳуқуқи ҳақида Бирлашган миллатлар низомномасини қабул қилган мамлакатлар ўз имзоларини ҳурмат қилсалар, бу жанжалларни тинчлик йўли блан бартараф этиш мумкин бўлур эди.

Хотин-қизлар халқ озодлиги ва тинч ҳаёт кечириш ҳуқуқига эришиш учун курашиб келдилар. Озодлик ва тинчлик қўлга киритилмай туриб, биз ўз вазифамиз тамомила бажарилган деб ҳисоблай олмаймиз. Тинчлик ўрнатиш — барча халқларнинг умумий ишидир. Ер юзидаги тескаричилар ўз кучларини оширишга ва тараққиёт йўлини тўсишга уринаётган бўлсалар ҳам, демократик мамлакатларнинг сони кўпайди ва бутун дун'ёда демократия кучлари борган сари ортмоқда. Биз урушни муваффақият блан тамомлаш учун курашдик. Эндиликда, биз уруш жароҳатларини тезроқ даволаш ва бутун дун'ёда барқарор тинчлик ўрнатиш учун барча куч-қувватимизни сафарбар қилмоғимиз керак.

Ана шунинг учун Халқаро демократик хотин-қизлар уюшмаси дун'ёдаги барча хотин-қизларни галдаги 8 Март кунини фашизмнинг барча сарқитларини тагтомири блан қуритиш, демократияни кучайтириш, барқарор тинчлик ўрнатиш, болаларимизнинг бахтли истиқболини та'минлаш мақсадида ўз ҳуқуқларимизни ҳимоя қилиш учун курашга барча кучларни сафарбар қилиш шиори остида ўтказишга чақиради».

ПРАГАДА ХАЛҚАРО ДЕМОКРАТИК ХОТИН-ҚИЗЛАР УЮШМАСИ СЕССИЯСИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

ПРАГА, 2 март (ТАСС). 28 февральда Прагада Халқаро демократик хотин-қизлар уюшмаси (МДФЖ) кенгашининг биринчи сессиясида қатнашган вакиллар блан Чехословакия хотин-қизлари вакилларининг катта йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда тўрт мингдан ортиқ киши қатнашди. Фахрий меҳмонлар орасида бош министр ўринбосари Зенкл, ахборот министри Копецкий, СССРнинг Чехословакиядаги элчиси Зорин, Прага шаҳар бошлиғи Вацек ва бошқа кишилар бор эди.

Йиғилишда Халқаро демократик хотин-қизлар уюшмасининг раиси Эженни Коттон, СССР, Қўшма Штатлар, Югославия, Ҳиндистон, Булғория, Франция, Польша, Греция, Мўғулистон Халқ Республикаси, Куба, Голландия, Италия, Хитойнинг озод қилинган районлари ва Жанубий Африкадаги демократик хотин-қизлар ташкилотларининг вакиллари нутқ сўзладилар.

Йиғилиш қатнашчилари совет хотин-қизлари вакили Нина Попованинг нутқини қаттиқ қарсаклар ва «Яшасин Совет Иттифоқи» деган хитоблар блан қарши олдилар. Йиғилиш Хитойнинг озод қилинган районларидаги хотин-қизлар вакилининг нутқини ҳам самимий кутиб олди.

Йиғилиш охирида биринчи сессия қатнашчиларига спорт ўйинлари, халқ рақслари ва чехословак хотин-қизларининг рақсларини кўрсатилди.

Халқаро демократик хотин-қизлар уюшмаси кенгашининг сессиясида қатнашган вакиллардан бир гуруҳи словак хотин-қизларининг таклифига биноан, 1 мартда Братиславага келди.

Хоразмда колхоз қайиқчилигини тиклаш ва мустаҳкамлаш керак

Хоразм водиси ўзига хос жуғрофий хусусиятларга эга. Республикамиз пойтахтидан жуда узоқда бўлган Хоразм Ўзбекистон халқ хўжалигида салмоқли ўрин тутади.

Хоразм йилдан-йил ватанимизга тобора кўп пахта, пилла, қоракўл, беда уруғи ва бошқа қишлоқ хўжалик хомаш'ёси, чорвачилик маҳсулоти етказиб бераётир. Айни вақтда Хоразмга ҳар хил қишлоқ хўжалик машиналари, ёнилғи, кўп миқдорда саноат моллари ва ғалла юборилиб турилади.

Хоразм халқ хўжалигини, айниқса унинг етакчи соҳаси бўлган пахтачиликни ривожлантиришда Амудар'ё кемачилигининг аҳамияти ҳартарафлама каттадир. Аммо, Амудар'ё давлат пароходчилиги ҳам, колхоз қайиқлари ҳам ўз олдиларига қўйилган вазифаларни қониқарсиз адо этмоқдалар.

Амудар'ё давлат пароходчилиги 1946 йилда юк ташиш планини бори-йўғи 36 процент бажарди, кўклам чигит экиш даврида тракторлар учун ёнилғини ўз вақтида етказиб бермади, минерал ўғитлари ва қишлоқ хўжалик машиналарини белгиланган муддатидан кечиктириб ташиди. Натижада, кўпгина колхозларда трактор ўрнига эски омоч ишлатилди.

1946 йилда юк ташишда колхоз қайиқларидан ҳам яхши фойдаланилмади. Улуғ Ватан урушигача областьдаги колхозларнинг 100 тоннадан 150 тоннагача юк кўтараоладиган 109 та қайиғи бор эди. Улар колхозларнинг жуда кўп юкларини ташиб бериб, мўл ҳосил етиштиришда катта роль ўйнар эдилар. Ҳозир колхоз қайиқлари бу вазифани бажармаётирлар. Кўпгина колхоз раҳбарлари транспортнинг муҳим ролини унутиб, колхоз қайиқларининг талон-тарож бўлишига йўл қўйдилар. Бир қатор қайиқлар қаровсизликдан ишдан чиқиб қолди ёки сувга чўкиб кетди. Областьдаги колхозларда ҳаммаси бўлиб ишга ярокли 8—10 та қайиқ қолди, халос.

Ҳазорасп ва Хонқа районларидаги «Қизил аскар», «Озод», «Аэроплан» колхозларининг 100—150 тонна юк орталадиган қайиқлари эҳтиётсизлик ва хўжасизлик натижасида йўқ бўлиб кетди. Натижада бу колхозлар 1946 йилда Чоржўйдан керосин, минерал ўғит ва бошқа юкларни ташиб ололмай қийналдилар. Колхозга хизмат қилучи 5 та СТЗ, 2 та «Универсал» трактори ёнилғисиз қолиб, унумли ишламади, ер ҳайдаш ва чигит экиш жуда чўзилиб кетди. Минерал ўғит ташиб олинмаганлигидан ғўзалар яхши озиқ олмади. Ҳосил эса, кутилганидан анча кам бўлди.

Областьдаги МТСларда ҳам трактор, қишлоқ хўжалик машиналари, эҳтиёт қисмлар ва ёнилғи ташучи 200—400 тонна юк кўтарадиган икки моторли 5 та катер, 9 та шатак кема бор эди. Ҳозир шулардан фақат Гурлан МТСида битта катер қолган, халос. Урганч ва Хонқа МТСларининг катерлари қаровсизлик ва эгасизлик орқасида дар'ёга чўкиб кетган.

Сталинча янги бешйилликда Хоразмда юк ташиш яна кўпаяди. Аммо, Амудар'ё давлат пароходчилиги ўтган йилги хатони такрорлаб, 1947 йил кўклами учун ёнилғи ташиб келтиришни пайсалга солмоқда. Мавжуд колхоз қайиқлари эса бу ишга тўла сафарбар этилмаётир.

Кўклам экиш даврида тракторларнинг яхши ишлашини та'минлаш учун ёнилғини дарҳол ташиб олиш керак. Областьда муҳим сиёсий ва хўжалик аҳамиятига эга бўлган колхоз қайиқчилиги тикланган ва мустаҳкамланганида ҳозиргача ёнилғини ҳам, минерал ўғитни ҳам ташиб олиш мумкин эди.

Область бу йил ўз кучи, я'ни ўз колхоз қайиқлари блан 20.000 тонна керосин, 30.000 тонна минерал ўғит ва 40.000 тонна ғалла ҳамда 50.000 тоннага яқин бинокорлик материаллари ташиб олиши керак. Бунинг устига ўнминг тонналаб ҳархил машина, саноат моллари ҳам бор. Буларни аэроплан блан ҳам, автомашина блан ҳам ташиб олиш осон эмас, албатта. Бу қийинчиликдан қутилиш учун бирдан-бир йўл колхоз қайиқчилигини узил-кесил тиклаш ва мустаҳкамлашдир.

Хоразмда колхоз қайиқчилигини тиклаш ва мустаҳкамлаш учун барча имконият бор. Областьда қайиқ ясаш учун ёғоч, тўзғоқ (смола) кўп. Янги хил қайиқлар, я'ни шамол эсган вақтда елкан блан, шабада тинган чоғда эшкак ва мотор блан юрадиган қайиқлар қуришда тажриба орттирган қайиқчилар, умри дар'ёда ўтган моҳир дарғолар ҳам озмунча эмас. Аммо қайиқсозлар ва дарғолар ҳали бир ташкилотга уюшмаган, уларнинг кўпчилиги тарқоқ ҳолда ҳархил ишлар блан машғул.

Сталинча янги бешйиллик мобайнида муҳим ўринни эгаллаган колхоз қайиқчилигини тиклаш ва мустаҳкамлаш учун бизнингча бирнеча муҳим чора кўриш керак.

Аввало Урганчда қайиқчилар артели ташкил этиб, турли ишларда юрган қайиқсозларни унга уюштириш даркор.

Чоржўй шаҳрида кемасозлик корхонаси барпо этиб, кема ва қайиқлар қуришни бошлаб юбориш зарур. Кемачилик ишхонасининг Чоржўйда барпо этилиши ҳам моддий, ҳам техника жиҳатидан қулайдир. Чунки хилма-хил ва тез юрар кема қуришни тезлатиш ва сувга туширишш, қайиқ ясаш учун зарур бўлган материалларни Хоразмгача ташишдан қутилиш, давлат ва колхозларнинг жуда кўп пулини тежаш учун Чоржўй шаҳри бу жиҳатдан жуда мосдир.

Колхоз қайиқчилигини тиклаш ва унинг илгариги шуҳратини қайтариш учун 2—3 колхознинг биргалашиб биттадан 150 тонналн қайиқ қуриши ма'қул ва фойдалидир. Чунки, битта қайиқ учун 75.000 сўм пул сарфлаш керак. Бу пулни уч колхоз 25.000 сўмдан тўлаши осон. Хоразмда колхоз қайиқчилигини тиклаш ва мустаҳкамлаш керак.

М. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

«Қизил Ўзбекистон»нинг Хоразм область мухбири.

БИЛДИРИШ

Вақтинча берилган гувоҳномаларни доимий орден ҳужжатларига алмаштириш тартиби тўғрисида

СССР Олий Совети Президиумининг секретариати билдирадики, СССР орденлари ва медальлари блан мукофотланганлик тўғрисида мукофот топширилган вақтда Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Қўмондонлиги томонидан берилган вақтинча гувоҳномалар доимий орден ҳужжатлари блан алмаштирилиши керак.

СССР Қуролли Кучлари сафида бўлган ҳарбий хизматчиларнинг вақтинча берилган гувоҳномалари мукофотланган киши хизмат қилаётган ҳарбий қисм, муассаса ва идоралар орқали алмаштирилади, СССР Қуролли Кучлари составидан запасга бўшатиб юборилган ва исте'фога чиққан кишилар ҳамда собиқ партизанларнинг вақтинча гувоҳномалари мукофотланган кишилар яшаб турган жойлардаги район ҳарбий комиссариатлари орқали алмаштирилади.

Мукофотланган киши вақтинча берилган гувоҳномаларини алмаштириш тўғрисида ўзи хизмат қилиб турган қисмнинг штабига ёки ўзи яшаб турган жойдаги ҳарбий комиссариатга шахсан мурожаат қилади. Шу блан бирга мукофотланган кишининг қўлида қуйидаги ҳужжатлар бўлмоғи керак: а) алмаштирилиши лозим бўлган вақтинча гувоҳнома; б) орден дафтарчаси ва бошқа хил орден ҳужжатлари (агар мукофотланган кишига илгари бундай ҳужжатлар берилган бўлса); в) мукофотланган кишига берилган барча орден ва медальлар; г) шахсий гувоҳнома ёки паспорт; д) иложи бўлса, иккита фото-сурат (4—5 сантиметрлик).

Ҳарбий қисм штаби, район ҳарбий комиссариати мукофотланган кишининг вақтинча гувоҳномасини олиб, унинг ўрнига белгиланган шаклдаги квитанцияни беради.

Доимий орден ҳужжатлари талаб қилиниб олингандан кейин, ҳарбий қисм штаби, район ҳарбий комиссариати мукофотланган кишини чақиради ва унинг номига олинган ҳужжатларни топширади.

Вақтинча гувоҳномалар ўрнига қуйидаги ҳужжатлар берилади:

а) орденлар блан мукофотланган кишиларга — орден дафтарчаси, ҳар ойда бериладиган пулларни олиш учун ҳарбир орденга тегишли купонлар дафтарчаси ва темир йўлда ҳамда сув йўлида текин юриш ҳуқуқи берадиган битта билетлар дафтарчаси;

б) «Жасурлик учун», Ушаков, «Жанговар хизматлари учун», Нахимов медаллари блан **мукофотланган кишиларга** — бир хилдаги гувоҳнома ва ҳарбир медаль учун тегишли пулларни олалиган купонлар дафтарчаси; I ва II даража «Ватан уруши партизанига» медальлари блан мукофотланган кишиларга — тасдиқланган шаклдаги доимий гувоҳномалар берилади.

«Ишчи-Деҳқон Қизил Армиясининг XX йиллиги», шаҳарларни мудофаа қилганлик учун, шаҳарларни олганлик ва озод қилганлик учун берилган медальлар, «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида Германия устидан қозонилган ғалаба учун», «Япония устидан қозонилган ғалаба учун» медальларига берилган гувоҳномалар алмаштирилмайди.

ТАСС ТУЗАТИШИ

Шу йил 7 мартда э'лон қилинган Совет-Польша ахборотида Польша Республикасига олтин ҳисобида бериладиган қарз миқдори 27.875 минг доллар деб тузатиб ўқилсин.

Мас'ул муҳаррир: С. РАЖАБОВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ЎЗОПЕРА ТЕАТРИДА — 9 мартда кечқурун Бўрон. ЎзССР халқ артистлари, хизмат кўрсатган артистлар ва театр солистлари қатнашади. Дирижёр — Сталин мукофоти лауреати Мухтор Ашрафий.

МУҚИМИЙ ТЕАТРИДА — 8 мартда Нурхон, 9 мартда Тоҳир ва Зуҳра.

ЎЗБЕК МУЗИКА ТЕАТРИДА (Беш'ёғоч) — 8 мартда Муҳаббат гули, 9 мартда Хўжа Насриддин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Ф. В. Федин раҳбарлигидаги цирк труппасининг гастрольлари ва аттракцион — йиртқич ҳайвонлар. Ўйнатучи — Кличис. 8 мартда бир тамоша, 9 мартда уч тамоша.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ҚИЗИЛ ОКТЯБРЬ» — янги бадиий фильм Ҳужум маркази; «ИСКРА» — Ҳужум маркази; «ҒАЛАБА» (Шивли бозор) — «Безимянний» ороли; «ЎЗБЕКИСТОН» — Райком секретари; «НОВОСТИ ДНЯ» — Лўлиларнинг сўнгги чайласи; «ВЕСНА» — Биринчи қўлқоп; АЛОҚА ХОДИМЛАРИ КЛУБИ — Тош гул.

Тошкент шаҳар, Октябрь район, 17 бўлим халқ суди билдирадики, М. Турсуновнинг М. Қосимовадан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

Тошкент шаҳар, Сталин район, 12 бўлим халқ суди билдирадики, М. Ҳошимовнинг Т. Ҳошимовадан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

РЕДАКЦИЯ ва НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси № 8, РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33469; Пропаганда-агитация бўлими — 34780; Саноат бўлими — 31048; Совет қурилиши бўлими — 31226; Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455; Хатлар бўлими — 32347; Э'лонлар бўлими — 37062.

«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тиражи 64,5 минг № 112. Р.00047.